

**Individual, suntem o picătură.
Împreună, suntem un ocean.**

Nr.9

A(p)titudini

Colegiul Tehnic

„Ioan C. Ștefănescu”

Iași

ISSN 2248 – 2083
ISSN – L = 2248 – 2083

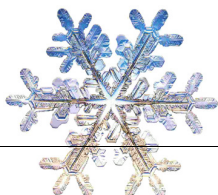

ORAȘE. LOCALITĂȚI. DENUMIRI GEOGRAFICE

«Un oraș mareț nu trebuie confundat cu un oraș populat.» - **Aristotel**

«Cities were always like people, showing their varying personalities to the traveler. Depending on the city and on the traveler, there might begin a mutual love, or dislike, friendship, or enmity. Where one city will rise a certain individual to glory, it will destroy another who is not suited to its personality. Only through travel can we know where we belong or not, where we are loved and where we are rejected.»

– **Roman Payne, *Cities & Countries***

Editor și redactor șef, prof. Irina ERDIC

CUPRINS

Nr. 9

I. CUVÂNT ÎNAINTE

II. MI-E DOR DE IAȘI

III. COLEGIUL TEHNIC «IOAN C. ȘTEFĂNESCU» PE HARTA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI IEȘEAN

IV. PROIECTE EUROPENE

V. VOLUNTARIATE REGIONALE

VI. PREZENTĂRI ALE ORAȘELOR ȘI LOCALITĂȚILOR LUMII (1)

Nr. 10

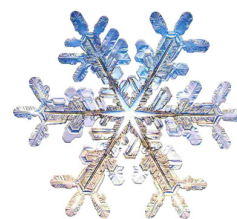
VI. PREZENTĂRI ALE ORAȘELOR ȘI LOCALITĂȚILOR LUMII (2)

VII. DENUMIRI GEOGRAFICE ȘI OBIECTIVE IEȘENE

VIII. GEOTURISMUL ȘI CULTURA ROMÂNIEI ÎN COLECȚIILE DIN MASS-MEDIA

I. CUVÂNT ÎNAINTE - Prof. dr. Petru ISTRATE	04
II. MI-E DOR DE IAȘI - Director, prof. Liana Dolores VOINEA	06
III. COLEGIUL TEHNIC «IOAN C. ȘTEFĂNESCU» PE HARTA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI IEȘEAN - Director, prof. Liana Dolores VOINEA, prof. Carmen GRIGORAȘ, prof. dr. Petru ISTRATE	08
<ul style="list-style-type: none"> ✚ COLEGIUL TEHNIC «IOAN C. ȘTEFĂNESCU» ÎN REVISTA ȘCOLII IEȘENE «UNIVERS DIDACTIC» - Prof. dr. Petru ISTRATE ✚ VOLUMUL DE PROZĂ SCURTĂ «LUMEA LITERELOR» – PARTICIPANT ÎN CADRUL FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL AL EDUCAȚIEI («FIE» - 2014) - Prof. dr. Petru ISTRATE ✚ REVISTA «A(P)TITUDINI» PREMIATĂ LA CONCURSUL INTERNAȚIONAL «ANELISSE» - Prof. dr. Petru ISTRATE ✚ CLASA A IX-A B PREZENTĂ LA FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE LITERATURĂ ȘI TRADUCERE «FILIT – IAȘI» – 2014 - «Georgeta» Laura BALADE – clasa a IX-a B, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE ✚ PROIECTUL DIDACTIC TRANSCURRICULAR AL ROMANULUI CITADIN «ENIGMA OTILIEI» DE GEORGE CĂLINESCU - PRIMA ABORDARE DE ACEST TIP DIN ȘCOALA NOASTRĂ - Profesori coordonatori: ing. dr. Irina Isabella SAVIN și prof. dr. Petru ISTRATE 	08 12 13 14 16
IV. PROIECTE EUROPENE	25
<ul style="list-style-type: none"> ✚ VIENA ȘI SALZBURG – ORAȘE AUSTRIECE VIZITATE ÎN CADRUL UNOR PROIECTE EUROPENE - Prof. Carmen GRIGORAȘ 	25
V. VOLUNTARIATE REGIONALE	28
<ul style="list-style-type: none"> ✚ VOLUNTARI DIN DRAGOSTE - Prof. Simona ZAHARIA ✚ LA CASTEL, LA POARTĂ... - Mădălina Cozmina BOANDĂ - clasa a XII-a F, Îndrumător: prof. Cătălina Mihaela RUSU 	28 33
VI. PREZENTĂRI ALE ORAȘELOR ȘI LOCALITĂȚILOR LUMII	35
<ul style="list-style-type: none"> ✚ PRIN CAPITALA MOLDOVEI (MINIGHID TURISTIC) - Prof. Mihaela GALL ✚ IAȘI – «ORAȘUL CELOR ȘAPTE COLINE», «MICUL MEU PARIS» - Andreea APETREI - clasa a XII-a H, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE 	35 39

✚	IAȘI - ORAȘUL VESEL...		
	- <i>Petronela FLORIAN - clasa a XII-a H, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>		40
✚	VĂ INVIT PE TOȚI LA IAȘI		
	- <i>Elena HARHĂȚĂ – clasa a XII-a H, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>		40
✚	ORAȘ MAHMUR		
	- <i>Georgiana LUPU – clasa a XII-a H, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>		41
✚	TÂRGUL (CEL MAI) FRUMOS		
	- <i>Georgiana LUPU – clasa a XII-a H, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>		42
✚	COMUNA ANDRIEȘENI – JUDEȚUL IAȘI		
	- <i>Andreea PRISECARU – clasa a IX-a F, Îndrumător: prof. Valerica Beatrice NICA</i>		43
✚	SLOBOZIA, VOINEȘTI - LOCALITATEA MEA DE VIS		
	- <i>Paula GANGAL - clasa a XI-a F, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>		48
✚	BISERICA MONUMENT «SFINȚII ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIIL» – PRISĂCANI, IAȘI		
	- <i>Prof. Mihaela GALL</i>		49
✚	TĂRÂMURI NEMȚENE - <i>Prof. dr. Petru ISTRATE</i>		51
✚	ROMAN – ORAȘ AL REPREZENTĂRII CULTURII ROMÂNEȘTI - <i>Prof. Carmen GRIGORAȘ</i>		56
✚	PIATRA NEAMȚ - ORAȘUL DE SUB PIETRICICĂ		
	- <i>Lidia MOCANU – clasa a X-a D, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>		59
✚	CHIȘINĂU – ORAȘUL DIN PIATRĂ ALBĂ		
	- <i>Diana ANDRIEȘ – clasa a IX-a B, Îndrumători: prof. Valerica Beatrice NICA și prof. dr. Petru ISTRATE</i>		60
✚	CĂUȘENI – ORAȘUL MEU NATAL		
	- <i>Diana ANDRIEȘ – clasa a IX-a B, Îndrumători: prof. Valerica Beatrice NICA și prof. dr. Petru ISTRATE</i>		62
✚	REZINA – ORAȘUL DE PE NISTRU		
	- <i>Cristina DOLIȘINSCHII – clasa a XII-a D, Îndrumători: prof. Valerica Beatrice NICA și prof. dr. Petru ISTRATE</i>		64
✚	BÂRLADUL ODINIOARĂ ȘI ASTĂZI – <i>Prof. Simona ZAHARIA</i>		66
✚	BRĂILA – ORAȘUL DE PE DUNĂRE - <i>Prof. dr. Elisabeta MINCIOR</i>		72
✚	BUCUREȘTI – CAPITALA ROMÂNIEI		
	- <i>Andrei IORDACHE – clasa a IX-a B, Îndrumători: prof. Valerica Beatrice NICA și prof. dr. Petru ISTRATE</i>		75
✚	CLUJ-NAPOCA – PRO ET CONTRA		76
	❖ CLUJ-NAPOCA – CAPITALA ARDEALULUI		
	- <i>Răzvan APROTOSOAEI – clasa a XII-a D, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>		76

❖	<i>M-AM INTORS DE LA CLUJ...</i>	
	- <i>Mihai Alexandru BRÂNZILĂ - clasa a XII-a D, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>	76
✚	DACĂ-L ASCULȚI CÂNTÂND PE DUMITRU FĂRCAȘ...(DESPRE ȚARA MOȚILOR)	
	- <i>Prof. Mihaela GALL</i>	77
✚	BRAȘOVUL ARTISTIC ȘI ȘTIINȚIFIC	80
❖	<i>BRAȘOV – A DOUA MEA DRAGOSTE</i>	
	- <i>Elena HARHĂȚĂ - clasa a XII-a H, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>	80
❖	<i>BRAȘOVUL TURISTIC</i>	
	- <i>Adina Mădălina IOVIȚĂ - clasa a XI-a D, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>	81
✚	SIBIUL ISTORIC ȘI TURISTIC	82
❖	<i>SIBIU – UN ORAȘ MEDIEVAL</i>	
	- <i>Viorel Mihai MANOLE - clasa a XI-a D, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>	82
❖	<i>SIBIU – ORAȘUL CULTURAL AL TRANSILVANIEI</i>	
	- <i>Ana-Maria IVĂNOAIA - clasa a XI-a D, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>	82
✚	CRAIOVA – CAPITALA OLTENIEI	
	- <i>Ștefania-Andreea COZMA - clasa a X-a D, Îndrumător: prof. dr. Petru ISTRATE</i>	83

I. CUVÂNT ÎNAINTE

«*Mi-e dor de-acasă, de Iașul de altădată...*»

Mi-e dor de tinerețea mea!»

-Director, prof. Liana Dolores Voinea

«*Cui nu-i place să călătorească? Să vadă lucruri noi, să ajungă în locuri celebre?*»

-Prof. dr. Elisabeta Mincior

«*Este plăcut să călătorești prin lume și să vizitezi orașe noi, să cunoști alți oameni, tradițiile și obiceiurile lor.*»

-Ramona Buzilă – clasa a XI-a D

«*Câtă plăcere îmi face să scriu despre orașelul meu natal! Câte amintiri, câte aventuri, câte laude și câte reușite!*»

-Georgiana Lupu – clasa a XII-a H

«*Denumirile geografice, ca și cuvintele, au, în mare parte, o poveste... Călătoresc prin timp, se îmbogățesc cu sensuri noi ori dispar.*»

-Prof. Valerica Beatrice Nica

În al cincilea an de existență, cu o apariție bianuală, revista online a Colegiului Tehnic «Ioan C. Ștefănescu» vă propune, fideli cititori, o temă ce valorifică rigurozitatea științifică și expresivitatea descrierilor aparținând talentaților noștri colaboratori, fie că vorbim de profesori inspirați, fie de elevi pasionați, aceștia răspunzând, cu entuziasm, la orice provocare, literară sau nonliterară.

Numerele nouă și zece ale *A[p]titudinilor* vă invită să descoperiți cromatica orașelor și localităților lumii: albe (pure și religioase), albastre (culturale și visătoare), aurii (fermecătoare și strălucitoare), roșii (impunătoare și de o frumusețe nepământească), verzi (atrăgătoare și ospitaliere), gri (șterse și umbrite), ba chiar întunecate (încețoșate și triste).

Rubricile revistei (*Mi-e dor de Iași, Colegiul Tehnic «Ioan C. Ștefănescu» pe harta învățământului ieșean, Proiecte europene, Voluntariate regionale, Prezentări ale orașelor și localităților lumii, Denumiri geografice și obiective ieșene, Geoturismul și cultura României în colecțiile din mass-media*) explorează mai multe domenii: literatura, geografia, istoria, religia, cultura și turismul, fiecare dintre acestea reliefând diverse funcții ale comunicării.

În deschiderea revistei veți simți, dincolo de expresivitatea textului, un fior nostalgic pentru Iașul de altădată, «de-acasă cel vechi, pierdut printre ani», «kilometrul zero» al călătoriei noastre - o surpriză literară din partea doamnei director.

Rubrica *Colegiul Tehnic «Ioan C. Ștefănescu» pe harta învățământului ieșean* cuprinde cinci secțiuni.

În prima secțiune, *Colegiul Tehnic «Ioan C. Ștefănescu» în Revista Școlii Ieșene «Univers Didactic»*, sunt prezentate realizările instituției noastre, publicate în prestigiosul volum al cadrelor didactice din învățământul ieșean preuniversitar.

A doua secțiune este dedicată participării acestui liceu la Festivalul Internațional al Educației, cu volumul colectiv de proză *Lumea literelor*.

Următoarea secțiune informează lectorii despre premiul obținut de revistă (pentru numărul anterior) în cadrul Concursului Internațional *Anelisse*.

Ultimele două secțiuni (*Clasa a IX-a B prezintă la Festivalul Internațional de Literatură și Traducere și Proiectul didactic transcurericular al romanului citadin «Enigma Otiliei» de George Călinescu – prima abordare de acest tip din școala noastră*) scot în evidență două activități: una extracurriculară și una metodică, ambele promovând instituția pe care o reprezentăm cu mândrie și responsabilitate.

În cadrul rubricii *Proiecte europene* sunt descrise mai multe orașe vizitate, accentul căzând pe optimizarea comunicării multiculturale.

Voluntariatele regionale ne învață să abordăm viața ca «arta de a dărui suflet pentru suflet», o excursie-voluntariat la Castelul Miclăușeni fiind un exemplu ilustrativ în acest sens.

Rubrica preferată, *Prezentări ale orașelor și localităților lumii*, ne conduce pe tărâmurile de vis, începând cu «Iașul celor șapte coline», mergând prin Chișinău, «orașul din piatră albă», făcând popas în «Micul Paris», capitala României, și în alte localități interesante ale țării. Aici se opreste numărul nouă al revistei noastre. În numărul zece, trecem granița, călătorind prin orașele Cehiei, Rusiei, prin mai multe metropole europene (de exemplu, Istanbul și Atena), prin orașele Peninsulei Iberice și ale Italiei, rămânând fascinați de «romanticul» Paris, de Frankfurt pe Main și de mai multe localități din Marea Britanie ori din Țările de Jos. Reușim să ajungem și pe alte continente, vizitând Tokio, orașele Indiei și Ierusalim, «orașul tuturor creștinilor». Incursiunea noastră se va opri în distractivul oraș american Las Vegas.

Penultima rubrică (*Denumiri geografice și obiective ieșene*) este constituită din trei secțiuni: una geografică (*Denumiri geografice*), una cultural-religioasă (*Obiective cultural-religioase din Iași*) și alta literară (*Obiective „literare” din „Târgul Ieșilor” și împrejurimi*), oricare abordare oferindu-ne posibilitatea lărgirii orizontului de cunoaștere pe tema propusă.

Evidențiem la final trei colecții aparținând unor ziare cu acoperire națională, care promovează Geografia turistică a României.

Călătorie plăcută!

Mulțumim celor implicați în realizarea acestor numere ale revistei noastre!

Prof. dr. Petru ISTRATE

II. MI-E DOR DE IAȘI

Mi-e dor de-acasă!

De-acasă cel vechi, pierdut printre ani.

De-acasă cel adevărat, uitat cu acte-n regulă.

De-acel acasă... unde lumea intra doar atât cât îi dădeam noi voie.

Unde, cu un scârțâit de ușă, «valuta» devenea înghețata de-un leu, de la colț.

Acel acasă unde podul însemna bezna. Și șoareci imenși ce-l căutau pe Spărgătorul de nuci.

Acel acasă unde viața... era doar un complot uriaș al «oamenilor mari», al teilor amețitor de mirositori!

Mi-e dor de copilărie.

De copilăria prin care desenul animat cu Mihaela, de la ora 19, devenea un motiv plauzibil de existență.

De copilăria care făcea ca păpușa de cârpă... să pară cel mai scump dintre porțelanuri, iar

pijama - redingota demnă de povești și voci șoptite.

Mi-e dor de-ai mei, de plimbările prin mahalaua Păcurari, cu micile magazine în care gustam hamsii din butoaie ce păreau monștri uriași, urât mirositori.

De toți ai mei, mângâliți colorat prin ochi de copil naiv.

De bunica, acel mit doar al meu. Acea entitate sacră în jurul căreia se învârt imaginații și vise, și miros de gutui coapte!

De mama, care chiar credea că «Aia e ultima bomboană pe care o mai primești!»

Și mereu zâmbea spunând asta.

De tata, care întotdeauna găsea timp de povești și jocuri cu haiduci...

Cu haiduci care, surprinzător, locuiau în pădurea de la marginea urbei, «colo»... spre Mogoșești!

De toți și toate... câte nu încap aici.

Și tocmai pentru că penitența anilor ce-i port îmi reduce gândul la amintire,
iar fapta la pura nostalgie... Nu pot decât să îngân:

«Mi-e dor de-acasă», de Iașul de altădată, cu uliți strâmte, cu tramvaie ce urcau încet Copoul, de Piața Dimitrov, cu savarinele frumos mirositoare și lacto-barul, cu iaurt dulce... Mi-e dor de

Hanul Trei Sarmale, cu aburinda brânzoaică...

Mi-e dor de tinerețea mea!

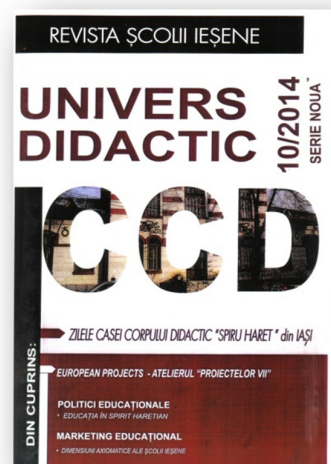
Director, prof. Liana Dolores VOINEA

III. COLEGIUL TEHNIC «IOAN C. ȘTEFĂNESCU» PE HARTA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI IEȘEAN

COLEGIUL TEHNIC «IOAN C. ȘTEFĂNESCU» ÎN REVISTA ȘCOLII IEȘENE

«UNIVERS DIDACTIC»

După prezentarea cu succes de anul trecut în cadrul Proiectului «Școala ieșeană», realizat de I.S.J. Iași, cu sprijinul ziarului «Evenimentul» de Iași (v. materialul publicat în 12.04.2014), Colegiul Tehnic Ioan C. Ștefănescu, reprezentat de directorul instituției, prof. Liana Dolores Voinea, profesorii Carmen Grigoraș, Petru Istrate și de elevii sau foștii elevi Georgiana Lupu, Cătălina Barari, Francisca Ioana Chirilă, Cristina Băitoi, a fost promovat la cel mai înalt nivel în cadrul Revistei Școlii Ieșene «Univers Didactic», din nr. 10 / 2014 (serie nouă), Casa Corpului Didactic Spiru Haret din Iași oferind posibilitatea cititorilor să ne cunoască realizările din ultima perioadă.

Vă propunem o parte din materialul publicat:

DIMENSIUNI AXIOMATICE ALE ȘCOLII IEȘENE

COLEGIUL TEHNIC «IOAN C. ȘTEFĂNESCU» - IAȘI

[...]

DE ANIMA*Colier de suflete*

Eram singură în față unui hol rece ca un vagon care nu se mai termină. Desculță, cu părul lung, într-un halat alb, așteptam o explicație.

Curioasă din fire, am început să pășesc pe cimentul cuprinzător și rece. Îmi doream să ajung acasă. Știam că la capătul holului exista o ușă, iar, după ce coborai scările, te așteaptă cineva drag. Îmi era frică în dominantul întuneric. Am început să cânt colinde. Asta fac, de obicei, când intru în panică. Ce se afla în spatele ușilor urma să aflu după ce mă cunoșteam pe mine. Mă fascinau, deși mai văzusem multe exemplare de același fel. Mă sprijineam de pervazul unui geam. În fața mea o ușă banală de termopan. Albă. Colindele mele o făceau mai puțin plictisitoare, însă m-am întors la peisajul inocent de afară. Ninge. Am început să desenez cu degetul pe geamul aproape înghețat ... o băncuță pe care voi sta la bătrânețe, lângă un leagăn pentru nepoți. Toate acestea se aflau la marginea unui lac uitat de timp. Cu cât desenam în partea stângă salcâmul de la marginea apei, cu atât băncuța își pierdea conturul.

M-am întors atât de hotărâtă să deschid ușa, încât nici măcar ciudatul sentiment de frică nu a mai avut timp să mă învăluie.

O siluetă mă aștepta pe un scaun așezat la geam. Un bărbat fuma o țigară.

- Hai, intră! Ți-a trebuit cam mult să-ți faci curaj!

Îmi vorbea de parcă mă cunoștea de-o viață. Din mâna lui fumul țigării se ridica fără grabă și fără scop ... Era ca un balet lent și neîntrerupt. Lângă geam un pat mic, de o persoană, pe care s-a așezat imediat ce a terminat de fumat. M-a invitat să iau loc pe scaunul mutat de la geam.

- Sunt amărât. M-am săturat să își tot bată joc de mine.

Întinsese mâinile.

- Uite! Cu astea două am muncit ca să-l fac om.

Se uita la mine cu ochii tremurând, iar o lacrimă se smulse din ochii ce văzuse atâtea nenorociri.

- De ce nu m-a ascultat? Acum ...

Se îmbărbătă cu zâmbetul îngerilor. Lacrimile curgeau șiroaie. Stătea cu capul în mâini și plângea, cuvintele nu-și mai aveau rostul.

Speriată, m-am ridicat ușor de pe scaun și l-am lăsat singur. Holul mi se părea mult mai amuzant acum, însă la fel ca povestea aceluia om: rece, trist și pătrunzător. Un curent, parcă, mă împiedica să închid ușa, dar știam că e din cauza geamului deschis, deși chiar și ura pe care acel bătrân o purta sufletului părăsit devenise neîncăpătoare. Oricum, ura devine cel mai sincer sentiment.

Vedeam holul ca pe un azil de suflete.

Toți suntem datori cu o moarte. Trăim în iubire, plecăm în lumină, căci Dumnezeu e lumina iubirii. A avea credință înseamnă și să crezi în tine.

Mi-am analizat sufletul, însă rezultatul a fost o eroare așa că am început să cercetez sufletele altora. Fiecare suflet are câte o poveste. Am vorbit cu multe. Se ascundeau după ușile dalbe de termopan.

Aceasta e povestea sufletului meu. Uneori tânăr și temător, alteori bătrân și melancolic.

Georgiana LUPU

[...]

Poarta viitorului

Speranța într-un viitor strălucit, curajul și încrederea în propriile forțe sunt «arme» pe care ar trebui să le deținem în perioada anilor de liceu, având conștiința că lumea «de peste dealuri», cu cărările vieții ducând în direcții necunoscute, unde totul ni se pare un deja-vu, dar în realitate rămânând o zonă necunoscută, este drumul pe care pășim cu responsabilitate, dar și cu regrete, întrucât, când privim în urmă, vedem umbre și amintiri.

În cadrul etapei adolescente totul e posibil, dacă avem dorințe realizabile și putere de muncă, fiind călăuziți de voia lui Dumnezeu și susținerea părinților, familia păstrând pentru mine cheia cuvintelor de aur.

Viața m-a făcut să înțeleg treptat, prin obstacolele pe care mi le-a întins, că orice situație dificilă are o soluție, bună sau, de ce nu, chiar mai puțin bună, dar care zidește de fiecare dată o temelie, restul ținând doar de noi.

Am început să construiesc, ca să obțin un zid înalt și puternic, mai ales împotriva exceselor și dezamăgirilor, care să nu mă reprezinte, iar cel mai mult contează în tot ce fac nu să mă afirm, ci să îmi depășesc limitele.

Anii de liceu continuă departe de ce am mai scump: familia, distanța (doar fizică!) ce ne separă situându-se deja în plan secund, căci dragostea celor dragi o simt mereu alături.

Alegerea mea de a studia în România la C.T. «Ioan C. Ștefănescu» a fost o decizie corectă, pentru că mi-am dorit profilul *Designer Vestimentar*. Am făcut multe sacrificii, cel mai greu fiindu-mi să mă obișnuiesc cu un nou mod de viață, dar am mers mai departe, gândindu-mă la cuvintele pe care le-am auzit de la mai mulți oameni cu experiență de viață: «Cel mai greu e începutul, hotărârea și primul pas, iar ceea ce urmează vine de la sine, din adâncul sufletului».

Prietenii pe care i-am cunoscut, colegele de cameră au fost alături de mine, iar în profesori am găsit un sprijin. M-au încurajat și m-au îndrumat prin implicarea și participarea la diferite activități, școlare și extrașcolare, precum: concursuri de creativitate, serbări, olimpiade, sesiuni de referate și articole științifice, obținând premii și diplome, dar, în primul rând, experiență. Datorită dascălilor mei am deprins treptat siguranța în a ține un discurs pe o anumită temă sau arta de a scrie, articole și alte tipuri de texte, pe care le-am publicat începând din clasa a IX-a, în revistele școlii și chiar în culegeri de specialitate. Am fost de asemenea motivată în a învăța cele mai răspândite și îndrăgite limbi moderne și am ținut cont de sugestii pentru lectura suplimentară, fiind primită la bibliotecă cu inima deschisă.

Pentru cele scrise mai sus și multe alte sfaturi pe care le-am primit de la dragii mei profesori, le sunt profund recunoscătoare și n-am să-i uit nici după ce-mi voi lua zborul spre un alt început.

Cristina BĂITOI

[...]

PUBLICAȚII ȘTIINȚIFICE ALE PROFESORILOR ȘCOLII

- Prof. Liana Dolores Voinea, prof. dr. Elisabeta Mincior, prof. Mihaela Gall, ms. Ana Bungianu - *Poftă bună!, o colecție de rețete culinare ale Colegiului Tehnic «Ioan C. Ștefănescu»*, Editura Pim, Iași, 2013
- Prof. dr. Petru Istrate - *Micii literați*, Iași, 2012
- Prof. Carmen Grigoraș – *Semantica coșeriană în studiul lexicului limbii române*, Editura Pim, Iași, 2013
- Prof. dr. Liliana Apintei – *Predictibilitate și haoticitate în sisteme gravitaționale*, Editura Ars longa, Iași, 2011
- Prof. dr. ing. Irina Isabella Savin – *Tehnologii de epurare*, 2011
- Prof. dr. ing. Irina Isabella Savin – *Metode de laborator pentru testarea încărcării reziduale a apelor uzate din industria textilă*, 2011
- Prof. dr. ing. Irina Isabella Savin – *Metode de laborator pentru testarea încărcării*, 2011
- Prof. dr. ing. Irina Isabella Savin – *Managementul clasei de elevi*, 2011

Autori: **Director, prof. Liana Dolores VOINEA**

prof. Carmen GRIGORAȘ

prof. dr. Petru ISTRATE

VOLUMUL DE PROZĂ SCURTĂ «LUMEA LITERELOR» – PARTICIPANT ÎN CADRUL FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL AL EDUCAȚIEI («FIE» - 2014)

În cadrul Festivalului Internațional al Educației («FIE 2014»), desfășurat la Iași, în perioada 21-29.06.2014, Colegiul nostru a participat la Concursul de volume colective de proză «Ionel Teodoreanu», organizat de Biblioteca Județeană «Gh. Asachi», cu volumul «**Lumea literelor**», coordonat de prof. dr. Petru Istrate și prof. Carmen Grigoraș.

P.S. Premiul pentru cel mai bun volum (ce a fost publicat la începutul lui septembrie):

Calea tainică, Colegiul Național Iași, profesor coordonator: Doina Moraru. Felicitări!

Prof. dr. Petru ISTRATE

REVISTA «A(P)TITUDINI»

PREMIATĂ LA CONCURSUL INTERNAȚIONAL «ANELISSE»

Nr. 8 al revistei «A(p)titudini», dedicate temei: **Personalități. Exemple. Modele**, a primit premiul al II-lea în cadrul Festivalului Internațional - Concurs de filme, fotografii și reviste școlare «Anelisse», organizat pe 29.06.2014 de Asociația Cultural-Științifică «Vasile Pogor» - Iași.

Prof. dr. Petru ISTRATE

**CLASA A IX-A B PREZENTĂ LA FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE LITERATURĂ ȘI
TRADUCERE «FILIT – IAȘI» – 2014**

«FILIT este deja, la prima sa ediție, cel mai important festival literar din Europa de Est și pentru următorul an aspiră la consolidarea dimensiunii sale transnaționale» **-El Pais**

«Un eveniment de asemenea anvergură și de o asemenea croială europeană n-a mai existat vreodată în România» **-Frankfurter Allgemeine Zeitung**

«Un festival profesionist, puternic, cu o identitate bine conturată» **-Dan Lungu**

Festivalul Internațional de Literatură și Traducere - Iași a cuprins lecturi, întâlniri ale scriitorilor cu publicul tânăr, Serile FILIT, concerte, mese rotunde și conferințe. Târgul de carte BOOKFEST a prezentat

publicului ieșean oferta celor mai importante edituri din România.

Clasa noastră, îndrumată de d-ra dirigintă Elena Vrabie, prof. Carmen Grigoraș, Mihaela Bărhălescu, Luminița Chiriac și Petru Istrate, a ales primitorul Liceu Teoretic

«D. Cantemir»

unde s-a desfășurat o fascinantă întâlnire cu doi prozatori

actuali:

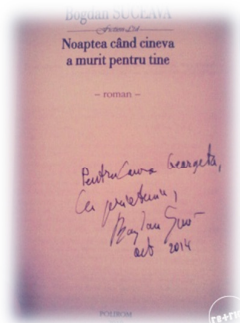
Corina Sabău, cunoscută de mine, în primul rând, în calitate de

coscenarist, dar, mai ales, pentru romanul *Dragostea, chiar ea și*

Bogdan

Suceavă, scriitorul și matematicianul de la care am primit cu dedicație romanul său *Noaptea când cineva a*

murit pentru tine.

Ambii au fost invitați în cadrul categoriei «Scriitori printre liceeni», impresionându-ne prin dialogurile vii, naturalețea și deschiderea manifestată față de adolescenți.

A fost o zi memorabilă și aș dori să se repete!

«Georgeta» Laura BALADE – clasa a IX-a B

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

PROIECTUL DIDACTIC TRANSCURRICULAR AL ROMANULUI CITADIN «ENIGMA OTILIEI» DE GEORGE CĂLINESCU - PRIMA ABORDARE DE ACEST TIP DIN ȘCOALA NOASTRĂ

INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN CADRUL CARACTERIZĂRII PERSONAJELOR ROMANULUI CITADIN ENIGMA OTILIEI DE GEORGE CĂLINESCU DIN PUNCT DE VEDERE AL VESTIMENTAȚIEI ȘI COAFURII

(PE BAZA EXEMPLELOR DIN CAPITOLUL I)

PROIECT DIDACTIC

În acest proiect didactic se realizează o abordare transcurriculară a romanului citadin «Enigma Otiliei» de George Călinescu, din trei perspective: literară, științifică și tehnologică, accentul căzând pe Teoria inteligențelor multiple.

Clasa a XI-a H: Lupu Georgiana, Florian Petronela, Harhătă Elena, Munteanu Vasilica, Apetrei Andreea, Mâncă Andreea, Boboc Alina, Roșu Cristina, Gheorghiu Andreea, Gațu Diana, Pascu Beatrice, Pascal Diana, Sandu Bianca, Pârău Mihaela, Craiu Violeta, Berehoi Bianca, Vodă Larisa, Călugăru Marinela, Ciolacu Ștefana, Coșuță Mădălina, Oprea Bianca, Simotă Carmen, Râmbu Lavinia, Chifan Iuliana, Talpan Bianca

Profilul clasei: Estetica și igiena corpului omenesc

Arii curriculare: I **Limba și comunicare** - Limba și literatura română

II **Matematică și științe** - Tehnologia informației și a comunicațiilor

III Tehnologii - Profilul: Servicii, Domeniul de pregătire de bază / Domeniul de pregătire generală / Calificarea profesională: Estetica și Igiena Corpului Omenesc – Coafor stilist

Unitatea de învățare: Perioada interbelică: Romanul realist-obiectiv de tip balzacian - Limba și literatura română

Unitatea de învățare: Prezentarea și utilizarea informațiilor în documente, prezentări - Tehnologia informației și a comunicațiilor

Unitatea de învățare: Exprimarea unei teme printr-o multitudine de forme - Modulul V: Coafarea părului

Teoria inteligențelor multiple

I.1 Cititor și raportor.

II.1 Documentarist și operator.

III.1 Stilist și model.

SCOP : - dezvoltarea abilităților de comunicare verbală, paraverbală și nonverbală;

- îmbinarea noțiunilor teoretice cu activitatea practică;
- stimularea creativității și a încrederii în forțele proprii;
- cultivarea gândirii proiective.

Tipul lecției: Lecție cu abordare transcurriculară

Competențe generale:

1. utilizarea corectă și adecvată a limbii române în receptarea și producerea mesajelor în diferite situații de comunicare;
2. folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte;
3. caracterizarea personajelor romanului *Enigma Otiliei* de George Călinescu;

4. utilizarea calculatorului și prelucrarea informației;
5. coafarea părului.

Competențe specifice:

1. utilizarea strategiilor de lectură în vederea înțelegerii adecvate a textelor studiate;
2. interpretarea textelor studiate prin prisma propriilor valori și a propriei experiențe de lectură;
3. identificarea personajelor din romanul călănescian;
4. aplicarea unor tehnici vizând înțelegerea textelor;
5. argumentarea unui punct de vedere;
6. utilizarea informațiilor de pe Internet;
7. redarea prin coafură a diferite teme;
8. executarea ondulării părului cu apă;
9. realizarea unor coafuri pe baza undulațiilor.

Competențe derivate:

1. încadrarea romanului în perioada și creația romancierului;
2. caracterizarea directă și indirectă a personajelor principale din primul capitol;
3. analizarea fragmentelor propuse pentru caracterizare;
4. compararea diferitelor modalități de transpunere a mesajului în literatură și estetică;
5. exprimarea propriilor interpretări, impresii în legătură cu textul studiat;
6. crearea unor documente pe o structură dată, utilizând informații de pe Internet;
7. crearea unor imagini diferite ale aceluiași simbol și transpunerea lor în coafură;
8. aplicarea metodelor și regulilor de stilizare;
9. conceperea elementelor și a ansamblului coafurii, în funcție de profilul clienței;
10. personalizarea coafurilor;
11. consilierea clientului.

Forme de organizare: frontală, individuală, pe grupe – ateliere de lucru.

Strategii didactice:

Metode didactice: conversația euristică, exercițiul, analiza literară, problematizarea, jocul de rol, demonstrația, lucrul în grup, mini-interviul, studiu de caz, exerciții de documentare, brainstorming, dezvoltarea abilităților practice și verbale.

Mijloace de învățământ: romanul autorului, fișe de lucru, planșe, power-point cu imagini din filmul *Felix și Otilia* (1972).

Echipament tehnic: laptop, videoproiector, ecran.

Formă de prezentare a lecției – cu ajutorul moderatorilor

Loc de desfășurare – sală de clasă

Data susținerii lecției: 06.06.2014

Resurse temporale – 50 min.

Resurse bibliografice:

1. M. Badea, *Limba și literatura română pentru elevii de liceu (Bacalaureat)*, București: Badea & Professional Consulting, 2007.
2. G. Călinescu, *Enigma Otiliei*, București: Cartea Românească, 1988.
3. L. Paicu, M. Lupu, M. Lazăr, *Literatura română: pregătire individuală pentru proba scrisă – examenul de bacalaureat. Eseul*, București: Art, 2007
4. Filmul artistic *Felix și Otilia* (1972), regizor Iulian Mișu
5. *Manualul frizerului și coaforului*, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1971
6. *A ști cum!*, București: Ed. Wella România, 1995
7. *Standard de pregătire profesională*, domeniul: Estetica și îngrijirea corpului omenesc - 2009

<i>Scopul predării</i>	<i>Strategii de predare</i>	<i>Strategii de învățare</i>	<i>Stil de învățare auditiv</i>	<i>Stil de învățare vizual</i>	<i>Stil de învățare practic</i>	<i>Timp alocat</i>	<i>Participanți</i>
Generarea interesului și a entuziasmului în privința subiectului propus pentru dezbateri.	conversație, generarea de idei	Motivarea alegerii temei propuse pentru dezbateri.	*	*		3'	Profesori Elevi
Oferirea de informații. Explorarea și influențarea opiniilor, emoțiilor, convingerilor și atitudinilor. Dezvoltarea lucrului în echipă.	conversația euristică, dezvoltarea abilităților practice și verbale, brainstorming, exerciții de documentare, studiu de caz, lucrul în grup	Se anunță titlul temei. Tematica se va axa pe următoarele planuri: <ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea romanului și a autorului • Prezentarea personajelor care vor fi caracterizate • Realizarea coafurilor pe baza imaginilor și a caracterizării personajelor din roman. 	*	*	*	5'	Profesori Elevi

Rezolvarea de probleme.	dezvoltarea abilităților practice și verbale, studiu de caz, exercițiul, analiza literară, problematizarea jocul de rol, demonstrația, lucrul în grup	Se împart grupele pe ateliere de lucru și se repartizează sarcinile de lucru. Li se oferă informații despre resursele de timp alocate pentru activități.	*	*	*	30'	Profesori Elevi
Consolidarea informațiilor.	conversație, brainstorming mini – interviul, studiu de caz, lucrul în grup	Pe baza întrebărilor și a opiniilor exprimate de către membrii atelierelor se pot creiona valorile interioare și exterioare ale personajelor, ale aerului epocii, ale mediului social și ale vieții în general, reflectate și prin activitatea practică.	*	*	*	7'	Profesori Elevi
Evaluarea finală.	conversație	Se discută despre punctele tari și slabe ale lecției deschise prezentate.	*	*	*	5'	Profesori Elevi

Inovație și creativitate în cadrul caracterizării personajelor romanului *Enigma Otiliei* de George Călinescu din punct de vedere al vestimentației și coafurii

(pe baza exemplelor din capitolul I)

I. Prezentare generală

II. Caracterizarea personajelor romanului pornind de la vestimentația și coafura lor

1. Caracterizarea Otiliei
2. Caracterizarea lui Felix Sima
3. Caracterizarea lui moș Costache Giurgiuveanu
4. Caracterizarea lui Leonida Pascalopol
5. Caracterizarea Aglaei
6. Caracterizarea lui Simion Tulea
7. Caracterizarea Auricăi (Aureliei)

III. Realizarea coafurilor pe baza descrierilor și a imaginilor.

IV. Concluzii

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Fișă de lucru

1. *Citiți expresiv fragmentele date.*
2. *Caracterizați, în 5-10 rânduri, personajul din text.*

Grupa I

Se dau fragmentele: «un cap prelung și tânăr de fată, încărcat cu bucle, căzând până pe umeri», «fața subțirică, îmbrăcată într-o rochie foarte largă pe poale, dar strânsă tare la mijloc și cu o mare coleretă de dantelă pe umeri, îi întinse cu franchețe un braț gol și delicat», «fata părea să aibă 18-19 ani. Fața măslinie, cu nasul mic și ochii foarte albaștri, arăta și mai copilăroasă între multele bucle și gulerul de dantelă. Însă în trupul subțiratic, cu oase delicate de ogar, de un stil perfect, fără acea slăbiciune suptă a Aureliei, era o mare libertate de mișcări, o stăpânire desăvârșită de femeie», «cu un râs grațios, dar cu siguranță în glas».

Grupa II

Se dau fragmentele: «tânărul văzu mirat un omuleț subțire și puțin încovoiat. Capul îi era atins de o calviție totală, și fața părea aproape spână și, din cauza aceasta, pătrată. Buzele îi erau întoarse în afară și galbene de prea mult fumat, acoperind numai doi dinți vizibili, ca niște așchii de os. Omul, a cărui vârstă desigur înaintată rămânea totuși incertă, zâmbea cu cei doi dinți, clipind rar și moale, întocmai ca bufnițele supărate de o lumină bruscă, privind întrebător și vădit contrariat», «Felix mergea în neștire..., când deodată, o imagine i se fixă în minte. Pe un carton mic, o fotografie-vizit în tonalitate cafenie spălăcită înfățișa un om cu capul aproape depilat, cu ochii foarte proeminenți și cu buze groase, cu numai câteva fire negre rare în loc de mustăți».

Grupa III

Se dau fragmentele: «un tânăr de vreo 18 ani, îmbrăcat în uniformă de licean, intră în strada Antim, venind dinspre strada Sfinții Apostoli cu un soi de valiză în mână, nu prea mare, dar desigur foarte grea, fiindcă, obosit, o trecea des dintr-o mână într-alta», «Tânărul mergea atent de-a lungul zidurilor, scrutând, acolo unde lumina slabă a felinarilor îngăduia, numerele caselor. Uniforma neagră îi era strânsă bine pe talie, ca un veșmânt militar, iar gulerul tare și foarte înalt și șapca umflată îi dădeau un aer bărbătesc și elegant. Fața îi era însă juvenilă și prelungă, aproape feminină din pricina șuvițelor mari de păr ce-i cădeau de sub șapcă, dar culoarea măslinie a obrazului și tăietura elinică a nasului corectau printr-o notă voluntară întâia impresie. Din chipul dezorientat cum trecea de pe un trotuar pe altul în căutarea unui anume număr, se vedea că nu cunoștea casa pe care o căuta».

Fișă de lucru

1. *Citiți expresiv fragmentele date.*
2. *Caracterizați, în 5-10 rânduri, personajul din text.*

Grupa IV

Se dă fragmentul: «Era o doamnă cam de aceeași vârstă cu Pascalopol, cu părul negru pieptănat bine într-o coafură japoneză. Fața îi era gălbicioasă, gura cu buzele subțiri, acre, nasul încovoiat și acut, obrajii brăzdați de câteva cute mari, acuzând o slăbire bruscă. Ochii îi erau bulbucăți ca și aceia ai bătrânului, cu care semăna puțin, și avea de altfel aceeași mișcare moale a pleoapelor. Era îmbrăcată cu bluză de mătăsă neagră cu numeroase cerculețe, strânsă la gât cu o mare agrafă de os și sugrumată la mijloc cu un cordon de piele, în care se vedea prinsă de un lăntșor, urechea unui cesuleț de aur».

Grupa V

Se dau fragmentele: «era o fată cam de 30 de ani, cu ochii proeminenți ca și ai Aglaei, cu fața prelungă, sfârșind într-o bărbie ca un ac, cu tample mari încercuite de două șiruri de cozi împletite», «avea acea slăbiciune suptă și pătrată», «aruncând câte o ochire și la Felix».

Grupa VI

Se dau fragmentele: «Un bărbat în vârstă, cu papuci verzi în picioare și cu o broboadă pe umeri, mișca mâinile asupra mesei, țintind atent. Avea mustăți pleoștite și un mic smoc de barbă. Individul ridică asupra lui Felix niște ochi grozav de spălăciți și-i lăsă apoi asupra măsuței, fără să scoată o vorbă», «Omul cu broboadă și mic barbișon, care broda și scruta din când în când pe Felix, scoase un scurt mormăit».

Grupa VII

Se dau fragmentele: «Era un om cam de vreo 50 de ani, oarecum voluminos, totuși evitând impresia de exces, cărnos la față și rumen ca un negustor, însă elegant prin finețea pielii și tăietura englezească a mustății cărunte. Părul rar, dar bine ales într-o cărare care mergea din mijlocul frunții până la ceafă, lanțul greu de aur cu breloc la vestă, hainele de stofă fină, parfumul discret în care intra și o nuanță de tabac, toate acestea reparau cu desăvârșire, în apropiere, neajunsurile vârstei și ale corpolenței», cu «mâinile albe și încărcate de inele».

ESTETICA ȘI IGIENA CORPULUI OMENESC**Fișă de lucru**

Realizați coafurile prezentate atât în imagini, cât și în fragmentele în care sunt caracterizate Otilia și Aglaie, utilizând resursele specifice realizării acestei lucrări.

Grupa I – Otilia cu bucle

Grupa II – Otilia cu pălărie

Grupa III – Aglaie cu coc japonez

Grupa IV – Otilia modernă din 2014

Profesori coordonatori:

ing. dr. Irina Isabella SAVIN și prof. dr. Petru ISTRATE

IV. PROIECTE EUROPENE

VIENA ȘI SALZBURG – ORAȘE AUSTRIECE VIZITATE ÎN CADRUL UNOR PROIECTE EUROPENE

«Îmi trece prin minte atâta muzică și nu uit niciodată nicio notă; este, fără îndoială, unul dintre cele mai mari haruri pe care mi le-a dat Dumnezeu, această facultate de a păstra în memorie toate armoniile ce mi-au trecut prin minte».

-Wolfgang Amadeus Mozart

Viena este capitala statului Austria, având o populație de 2 100 000 locuitori. Cunoscută de-a lungul istoriei drept capitala Imperiului Austro-Ungar, Viena este un oraș încărcat de istorie. În oraș se află multe palate celebre precum palatul Schönbrunn, construit de familia de Habsburg, atenția turiștilor fiind orientată și spre muzeele orașului, printre care amintim marele muzeu Prater.

Orașul se află pe Dunăre, la ora actuală fiind unul dintre cele mai mari orașe din Europa, servind totodată ca poartă între estul și vestul Europei.

Secole întregi, Viena a fost recunoscută drept capitala incontestabilă a muzicii mondiale. Haydn, Mozart și Schubert sunt numai câțiva dintre marii compozitori care au considerat Viena drept casa lor. De asemenea, filarmonica orașului este celebră, concertele ei fiind difuzate în toată lumea. Viena mai este numită și «capitala valsului».

Arhitectura modernă se completează în mod plăcut cu arhitectura medievală, dând orașului o ambianță plăcută, unde vienezii duc o viață lipsită de griji.

Am avut privilegiul să locuiesc în acest oraș timp de o lună în cadrul unui proiect «Leonardo Da Vinci», intitulat «Dezvoltarea competențelor pedagogice pentru profesorii din învățământul preuniversitar». Proiectele de asemenea anvergură sunt extrem de utile în domeniul educației.

Consider că studierea prin metode ale cercetării științifice a impactului activităților europene desfășurate de instituțiile de învățământ preuniversitar în cadrul Programului comunitar «Învățare pe tot parcursul vieții» (LLP – «Lifelong Learning Programme») este una importantă și conduce la concluzii interesante care pot contribui la optimizarea educației interculturale. Tinerii, pentru a putea trăi și funcționa în mediul multicultural de astăzi, trebuie să fie competenți în comunicarea interculturală care se poate foarte bine exersa pe perioada școlarizării în cadrul oferit de proiectele educaționale europene de tip «Comenius».

Dacă faceți parte din admiratorii împărătesei Sisi, ar trebui să vizitați monumentul Sisi din parcul Volksgarten din Viena. Admiratorii lui Mozart nu omit din pelerinajul lor statuia geniului muzical din Burggarten.

Pasiunea pentru muzică îl face pe Mozart să uite de jocurile copilăriei, preferând să stea în fața clavecinului sau să cânte la vioară ore întregi, ajungând ca la cinci ani să execute cu virtuozitate, la clavecin și vioară, concerte întregi, scrise de compozitorul Wagenseil (precursor al clasicismului). În august 1763, la Frankfurt, Mozart a cântat și a improvizat la vioară și la clavecin, încântând auditoriul, care, la urmă, l-a ovaționat și l-a încărcat cu daruri. Printre spectatori s-a aflat și tânărul Goethe care a fost emoționat până la lacrimi. Au urmat Aix-la-Chapelle unde a fost admirat ca organist și la Bruxelles de unde s-a păstrat un «allegro în do major». În noiembrie 1763 familia Mozart a ajuns la Paris. Pentru a li se deschide ușile saloanelor muzicale, Leopold Mozart s-a folosit de o scrisoare de recomandare adresată lui Mechior Friedrich Grimm, stabilit aici ca secretar al ducelui de d'Orleans și prieten cu Diderot și cu J.J. Rousseau, în reședința sa din Paris patrona un salon artistic în care se aduna tot ce avea mai stralucitor «orașul luminilor» în domeniile artei. Timp de cinci luni prin intermediul lui Grimm s-au deschis porțile marilor saloane, ajungând să concerteze și la Versailles în prezența lui Ludovic al XV-lea. A cântat chiar și în apartamentul doamnei de Pompadour, favorita regelui Franței. În climatul artistic francez, stimulat de succesele obținute, copilul Mozart a compus și publicat primele lui opere definitive: patru sonate pentru clavecin și vioară.

W.A. Mozart

Grădina Burggarten, amenajată în stil englezesc, a fost grădina personală a împăratului Franz Joseph I, soțul împărătesei Sisi. În 1919, la trei ani după decesul împăratului, accesul în Burggarten a fost permis publicului larg. Astăzi, acolo se află singurul monument al împăratului, ridicat abia în anul 1957 datorită unei inițiative particulare.

În Burggarten, se află și Casa Palmierilor, una din cele mai frumoase clădiri Jugendstil, construită după proiectele lui Friedrich Ohmann. Această oază tropicală adăpostește Casa Fluturilor în care trăiesc astăzi sute de fluturi exotici. De asemenea, se află și o cafenea-restaurant cu o ambianță fermecătoare.

Un alt oraș austriac situat în vestul țării, în regiunea cu același nume, la granița cu Germania este Salzburg. În traducere, numele orașului este «Cetatea Sării». Însăși apa care-l străbate de la nord la sud împărțindu-l în Orașul vechi și Orașul nou poartă numele de Salzach (Râul Sărat).

Orașul vechi este atracția turistică nr. 1 a Austriei, aici găsindu-se casa memorială «Mozart», locul unde renumitul compozitor și muzician a văzut lumina zilei.

Dintre obiectivele turistice cele mai vizitate amintim: gradinile Mirabell, podul Makart peste Salzach, Castelul Hellbrun cu vestitele fântâni arteziene, construit de Markus Sittikus, catedrala construită de Santino Solari, datând din 1628, artera comercială Getreidegasse, castelul Leopoldskron, cimitirul St. Pierre, fortăreața Hohensalzburg, Galeria Lipitana.

Am avut ocazia să vizitez acest sublim oraș, înconjurat de Alpii austrieci în cadrul unui proiect european «Comenius», denumit «Stars under coblestone», oferindu-mi-se ocazia să cunosc tradițiile din regiune și oamenii locurilor.

Dar a descrie orașul Salzburg este imposibil. Ar trebui să descoperim orașul noi înșine și abia apoi am putea să-i dăm dreptate poetului Karl Heinrich Waggerl, care a trăit aici: «Salzburg este singurul oraș din lume unde într-adevăr s-ar putea trăi așa cum ai vrea dacă ai avea cu ce».

Prof. Carmen GRIGORAȘ

V. VOLUNTARIATE REGIONALE

VOLUNTARI DIN DRAGOSTE

«Nu există lucruri mărețe, doar lucruri mici cu o dragoste mare. Fericite sunt acelea».

-Maica Tereza

«Nu sunt buni, pentru că nu știu că sunt buni. Trebuie să afle că sunt buni și cu toții imediat vor deveni buni, toți până la unul».

-F.M. Dostoievski

Activitatea de voluntariat este o componentă fundamentală a societății civile. Munca de voluntar apropie subiecții societății, îi plasează în poziția de apărători ai valorilor și principiilor umane. Calitățile unui voluntar, înalt apreciate de colaboratori, sunt creativitatea, ideile inovatoare, activismul, motivarea, dorința de a-i ajuta pe alții, deschiderea, independența, dorința de a dobândi noi cunoștințe.

Faptele noastre dau mărturie, înaintea lui Dumnezeu și ale oamenilor, despre dragostea noastră față de semenii: *«Ce folos, frații mei, dacă zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Oare credința poate să-l mântuiască? Dacă un frate sau o soră sunt goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele, Și cineva dintre voi le-ar zice: Mergeți în pace! Încălziți-vă și vă săturați, dar nu le dați cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul?»* (Iacov 2, 14-16).

În școala și nu numai, copilul se poate apropia de Dumnezeu și de semenii cărora le poate veni în ajutor.

În întâia sa Epistolă către Corinteni, Sf. Ap. Pavel face elogiul iubirii, coroană a virtuților creștine: *«De aș grăi în limbile oamenilor și ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare și chimval răsunător. Și de aș avea darul proorociei și tainele toate le-aș cunoaște și orice știință, și de aș avea atâta credință încât să mut și munții, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. Și de aș împărți toată avuția mea și de aș da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește. Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuiește, nu se laudă, nu se trufește. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândește răul. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată»* (I Corint. 13, 1-8)

Voluntarul slujește aproapele cu dăruire totală, necondiționată, fără a aștepta răsplata pentru faptele bune săvârșite.

Dragostea față de aproapele își are temeiul în iubirea față de Dumnezeu, față de oameni și față de lume : «*Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică*» (Ioan 3, 16).

Voluntariatul nu înseamnă să faci lucrurile cu ușurință și cu veselie. A fi voluntar înseamnă a lucra zilnic asupra ta, a-ți cultiva abilități noi, a învăța, a organiza și desfășura unele activități, a-ți asuma responsabilitate, a acumula experiență: «*Bogăția creștinului nu este a aduna pentru sine, ci în a împărți ceea ce are cu ceilalți*» (Sf. Ioan Gură de Aur).

Contribuția voluntarilor o resimte atât organizația în care ei activează, prietenii voluntarilor, comunitatea din care provin, cât și societatea în întregime. În același timp, voluntariatul ajută tinerii să obțină și să-și dezvolte abilitățile pe care sistemul educațional formal deseori nu poate să le ofere.

În liceul nostru se desfășoară numeroase activități de voluntariat precum: Programul «Hrană pentru pelerini», «Tineri în dialog» și «Bătrânețe fericită». În derularea acestor activități avem ca parteneri: *Centrul de Asistență Socială «Sf. Ecaterina»* a Protopopiatului II Iași, *Asociația Tinerilor Creștin Ortodocși* și *Biroul de asistență socială Diaconia*. Coordonatoarea proiectelor este prof. Voinea Liana Dolores, directorul școlii, iar organizatorii sunt Consiliul elevilor, Clubul de elevi voluntari «Dăruind vei dobândi», Cercul de Spiritualitate, profesor de religie Zaharia Simona și alți profesori de diferite specializări ai Colegiului Tehnic «Ioan C. Ștefănescu».

Proiectele vizează cultivarea în rândul elevilor a capacității de a se implica în nevoile comunității și de a manifesta respect, recunoștință și generozitate față de persoanele vârstnice și nu numai de acestea. Scopul activităților stabilite prin proiect este formarea în rândul elevilor a unor deprinderi de viață, în care să se oglindească dorința de a ajuta persoanele aflate în dificultate și de a activa ca voluntari în centre de asistență socială și fundații. Printre obiectivele proiectelor ne-am propus ca elevii să fie capabili:

- a) să descopere nevoile persoanelor vârstnice și implicațiile lor asupra modului de receptare, trăire și apreciere a personalității lor și a relațiilor interumane;
- b) să înțeleagă conceptele de filantropie și mila creștină și să le aplice în viață prin responsabilizarea față de persoanele aflate în dificultate;
- c) să înțeleagă diferențele existente între nevoile celor vârstnici, ale tinerilor și consecințele acestora în plan uman, social și economic;
- d) să-și dezvolte spiritul organizatoric și capacitatea de comunicare cu persoanele vârstnice în cadrul acțiunilor de voluntariat;
- e) să-și dezvolte convingerea că implicarea în problemele comunității trebuie să fie o componentă a idealului de viață la adolescenți.

Popularizarea proiectelor se realizează prin afișe, pliante și prin stația radio a școlii, iar evaluarea lor se va face prin dezbateri și teste aplicate elevilor în cadrul orelor de religie și consiliere școlară urmată de premierea elevilor care s-au evidențiat în activitățile desfășurate.

Promovarea voluntariatului se face sub deviza: «E timpul să fim altfel!»

Consider că voluntarii sunt o resursă pentru școala noastră, pot ajuta personalul plătit în îndeplinirea sarcinilor complexe, pot aduce un plus de valoare serviciilor pe care le oferim beneficiarilor, ne ajută să ajungem la mult mai mulți oameni decât am reuși să o facem prin metodele clasice de comunicare. Așa cum spune Mântuitorul în Evanghelia după Matei: «Întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut» (Matei 25, 40).

Pentru ca elevii voluntari să formeze un grup compact este nevoie ca ei să cultive cele mai bune și drepte relații între ei. Tot ceea ce urmărim este facerea de bine față de cei care au nevoie. Facerea de bine e o datorie morală și un izvor de nesfârșite bunătăți: «Binele cu bine se răsplătește!», «Binele ce-l faci la oricine, ți-l întoarce vremea ce vine!», «Cine pe săraci ajută pe Dumnezeu împrumută!». Legătura iubirii trebuie să aibă o perspectivă veșnică, nefiind o satisfacție de moment.

Facerea binelui, răspunsul dat răului prin bine, constituie adevărata noblețe a omului, împlinirea chemării sale spre asemănarea cu Dumnezeu. Fiecare om este chip al lui Dumnezeu și de aceea «mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi» (Ioan 15, 13).

Voluntariatul ca și credința, trebuie concretizat în fapte. Credința autentică, spune Sf. Ap. Pavel, «credința lucrătoare prin iubire» (Gal. 5, 6) se materializează întotdeauna în acțiunile omului. Apostolatul creștin voluntar este una dintre acestea. Viața religioasă nu se poate separa de viața socială. «Credința fără fapte, moartă este» (Iac. 2, 26).

Redau mai jos scrisoarea unei eleve a școlii noastre prin care ne împărtășește ceea ce a simțit ea ca voluntar:

«Scrisoare către un voluntar

Dragă prietene,

Pentru început, vreau să-ți transmit calde și primăvăratice salutări de pe meleagurile ieșene.

Trebuie să recunosc faptul că ideea de a-ți scrie mi-a venit într-una din zilele în care pe postul național de televiziune se transmiteau imagini de la acțiuni ample de voluntariat. Măi să fie, mi-am zis eu atunci! Și mi-am amintit când am participat ultima dată la o acțiune de asemenea amploare. Buun! Știu că îmi spuseseși într-una din convorbirile noastre că participi și tu la așa ceva și nu prea am realizat ce-o fi asta... la tine – pe care te știu destul de (ca să nu zic *foarte*)... comod (ca să nu zic *leneș*).

Am spus cuvântul-minune: *voluntari!*

Poate nu știi, dar și eu mă număr printre ei! Vrând-nevrând, m-am înscris și eu pe o listă, dându-mi acordul că voi participa la o acțiune de voluntariat. Mă rog... !

Acestea fiind zise, s-a dat semnalul, unii s-au pus în mișcare și, hai la voluntariat! Bineînțeles, ne-am înhămat la asta câțiva mai inimoși din liceu, în frunte cu diriginta noastră și cu alți «profi» și «profe» bine intenționate.

Așa am început noi tinerii voluntari ai Colegiului Tehnic «Ioan C. Ștefănescu»:

«În fiecare an, proiectul s-a dezvoltat prin faptul că mai multe persoane s-au prins în această “horă” de ajutorare a semenilor. Rezultatele au fost cele așteptate sau chiar peste așteptări. Nădăjduim ca și anul acesta, cu prilejul sărbătorii Sfintei Cuvioase Parascheva, să ne îndeplinim dorința noastră, aceea de a asigura pachete cu alimente și ceai cald pentru un număr de pelerini care vor aștepta ore întregi pentru a se închina la moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva și ale Sfântului Maxim Mărturisitorul. Venim în sprijinul pelerinilor pentru a le da un suport și pentru a-i felicita pentru curajul lor. Cu toate că unii creștini vin de departe, se așază la rând cu smerenie, petrecând în rugăciune și dând slavă lui Dumnezeu pentru că au ajuns încă o dată în cetatea Iașului pentru a se închina sfintelor moaște.

Sper să nu te fi plictisit prea mult cu vorbăria mea, dar te somez ca în zilele următoare să-mi răspunzi la scrisoare și să-mi scrii despre tine la fel cum am făcut și eu. Că așa fac prietenii, își împărtășesc totul!

Te salută cu drag un voluntar sadea!» (*Damian Ana Maria* - clasa a XI-a G).

Pe lângă această scrisoare mai sunt și alți elevi ce și-au împărtășit sentimentele care i-au încercat participând la toate activitățile de voluntariat. Redau aici și o parte din gândurile lor:

«Vin din dragoste și din convingerea că pot face ceva pentru pelerini» - a mărturisit *Jugănarul Mihai* elev în clasa a XII-a B R.P.

«Sunt voluntar în cadrul acestei sărbători de patru ani. Vin din dragoste și din convingerea că pot face ceva pentru acești oameni, consider că în felul acesta pot face și eu o jertfă pentru aproape» - (*Pal Maximilian* - clasa a XII-a E).

«Fac voluntariat de aproape doi ani. Noi, cei sub 18 ani, activăm doar ziua deoarece cei peste 18 ani au voie să facă noaptea. Vin aici pentru că am de învățat foarte multe lucruri și pentru că le pot fi de folos oamenilor» - (*Florian Petronela* - clasa a XII-a H).

«Voluntariatul este o faptă aproape divină. Înseamnă să oferi ajutor fără a primi nici o remunerare, a face ceva cu tot sufletul, tinzând spre o schimbare a societății. Mă simt utilă și conștientizez faptul că fac primii pași într-o viață de adult» - (*Corlățeanu Jana* - clasa a X-a G).

«Voluntariatul este o activitate benevolă cu scopul de a oferi o mână de ajutor celor care au nevoie, de a dărui zâmbete și înțelegere celor mai triști ca noi. Cea mai mare recompensă pe care o primesc drept rezultat este satisfacția sufletească, gândul că am schimbat ceva spre bine și am făcut pe cineva fericit» - (*Ioviță Ana Maria* - clasa a X-a C).

«Hai să fim noi acei care făcând lucruri minuscule, dar cu dragoste mare pentru oameni, să le alinăm sufletele. Hai să le aducem un zâmbet, căci acesta, chiar dacă durează doar o clipă, amintirile lui țin o viață întreagă... De ce am vrut să fiu neapărat voluntar? Păi, destul de clar și simplu – pentru că vreau să las în urma mea o lume un pic mai bună» - (*Aron Lenuța* - clasa a XII-a C).

«Voluntariatul a devenit o parte din viața mea, e ceea ce mă caracterizează și îmi justifică acțiunile. Este eul din mine ce se simte dator de a face ceva folositor și eficace pentru cei din jur» - (*Manole Viorel* - clasa a XI-a D).

«Activitatea de voluntariat nu poate fi definită, trebuie doar să simți acei fiori ce-ți cutremură sufletul atunci când tu nu ai oferit decât o oră din viața ta, dar ai reușit să readuci zâmbetul pe o față tristă, care-și va reaminti mult timp acest lucru» - (*Lupu Georgiana* - clasa a XII-a H).

«Pentru mine voluntariatul reprezintă o posibilitate de a învăța lucruri noi, de a-mi face prieteni și a căpăta o experiență inedită» - (*Cazacu Nicoleta* - clasa a XI-a G).

«Îmi place ceea ce fac pentru că o fac din suflet! Recompensa este, de fapt, un stimul important ce motivează individul să acționeze într-un mod sau altul. Voluntariatul însă este, după mine, tocmai explicația contrarului. Voluntar poate fi numită acea persoană, care face un șir de activități din plăcere, fără a cere o recompensă în schimb. Asta fac și eu – o activitate care îmi face viața mai interesantă, care îmi umple golurile zilei și-mi spulberă clipele de plictiseală» - (*Pătrașcu Ancuța* - clasa a XI-a G).

«Voluntariatul pentru mine e ceea ce faci din inima și primești plăcere, fără a aștepta numai decît ceva în schimb. Când poți ajuta pe cineva, te simți într-un fel important. Când cineva se bazează pe tine și ajutorul tău, contează ceea ce faci. Este o mai mare satisfacție să știi că cineva e fericit datorită implicației tale» - (*Harhătă Elena* - clasa a XII-a H).

«Am venit ca voluntar pentru prima dată, dar mă simt deja "ca acasă" și sper ca să fie așa în continuare!!!!» - (*Zaharia Dragoș* - clasa a X-a D).

Voluntariatul nu este numai o activitate din proprie inițiativă, prin care oferi din timpul tău pentru a informa populația despre diferite fenomene și soluționarea lor și în urma căreia câștigi experiență, mulți prieteni și bună dispoziție, ci el este arta de a dărui *suflet pentru suflet*, îmbinând utilul cu plăcutul, reușind să privești viața dintr-un unghi mai strălucitor.

Consider că activitatea de voluntar oferă multă satisfacție sufletească celui care dorește să se implice, posibilitatea dezvoltării personale prin practicarea diverselor activități, în folosul altor oameni.

BIBLIOGRAFIE

1. Drăgan I., Petroman P., Mărgineanu, D. - *Educația noastră cea de toate zilele*, Timișoara: Eurobit, 1992.
2. Găină D. - *Virtute și păcat în cărțile populare românești // Glasul Bisericii*, XLIX, Nr. 3-4, 1996.
3. Diac. Drd. Morlova Nicușor – *Mamă, ai grijă!*, trad. din lb. greacă, Bacău: Bunavestire, 2001.

LA CASTEL, LA POARTĂ...

Viața de elev are multe momente frumoase și dragi, alături de colegi, ce rămân adânc întipărite în suflet.

Una dintre amintirile speciale, pe care le-am trăit alături de colegii mei, din clasa a XII-a F, este aceea când am participat la o excursie-voluntariat, organizată de către doamna dirigintă Rusu Cătălina, la Castelul Miclăușeni.

Propunerea doamnei diriginte, de a face o excursie, a fost bine primită de toți colegii, mulți dintre ei fiind dornici să evadeze din jungla blocurilor gri măcar pentru un weekend. Aceasta însă nu urma să fie o excursie obișnuită, pentru relaxare, ci și una de voluntariat.

Într-o dimineață de noiembrie, clasa a X-a F pornea spre weekend-ul de neuitat. După un drum de două ore, autocarul a lăsat șoseaua intrând pe un drum aproape pustiu care părea că duce într-o pădure: copacii, de o parte și de alta, își pierdeau frunzele multicolore. După câțiva metri, peisajul de basm ne-a lăsat fără cuvine, castelul superb ca din povești era atât de impresionant încât toți se înghesuiau să îi facă poze. Jur împrejurul castelului creșteau copacii maiestuoși ce formau un parc în stil englezesc, după cum ne-a prezentat ghidul. Unii copaci aveau trunchiurile atât de mari, încât abia i-am fi putut cuprinde cu brațele câte trei, patru oameni.

Ne-am instalat în camere, unde nu am zăbovit prea mult, pentru că venisem să ajutăm la curățenia de toamnă. Ghid pentru împrejurimi ne-a fost o măicuță, cunoștință a doamnei diriginte. Am vazut lacul,

unde am avut cu toții o ședință foto prelungită, apoi un vechi monument al familiei Sturza. Am vizitat castelul, unde am stat pe terasă, asemenea nobilelor doamne ce au trăit acolo. Apoi, băieții au ramas în interior să șteargă geamurile. Noi, fetele, am mers la bucătărie și în sala de mese pentru curățenie și așezarea mesei. După ce cu toții ne-am terminat treburile, care, cu sinceritate, au fost niște lucruri mărunte în comparație cu peisajul și experiența avută, am servit prânzul. Apoi, am mai făcut câteva plimbări în împrejurimi și am început pregătirile pentru cină. Dacă noi fetele am pregătit sala pentru masa de prânz, băieții au pregătit

grătarul. Atmosfera relaxantă a făcut seara superbă, plină de amuzament și bună dispoziție. Chiar colegii au propus un scurt concurs de talente, pe care le-am ținut pe terasa restaurantului. Astfel, am reușit să aflăm mai multe despre colegii mei de clasă.

Lăsarea întunericului nu ne-a alungat la somn, până aproape de miezul nopții plimbându-ne prin păduricea luminată din jurul castelului, alături de doamna dirigintă. Câțiva dintre noi s-au jucat și de-a v-ați ascunselea printre trunchiurile groase ale copacilor. Curând frigul pătrunzător de noiembrie ne-a trimis în cameră, însă nu pentru somn, ci pentru alte momente amuzante: jocuri și glume.

Duminică dimineața cu toții am participat la slujba de la mănăstirea care se afla la câțiva pași de Castel. Acolo am vizitat și cimitirul familiei Sturza, unde se odihneau vechii castelani și unele dintre măicuțe. La întoarcere am stat la masă, după care am mers în camere pentru a ne face bagajele.

Gândul că ne despărțim de peisajul minunat și de oameni cunoscuți acolo m-a emotionat. Nu-mi venea să plec și sunt sigură că toți colegii mei au avut același sentiment. Seara am pornit spre Iași, lasând Castelul în urmă, dornic de noi turiști.

Azi pot spune că această experiență a fost una benefică, deoarece colegii mei s-au apropiat mai mult datorită momentelor unice petrecute împreună, dar a fost și o lecție de viață, de a proteja monumentele lăsate moștenire de străbuni.

Mădălina Cozmina BOANDĂ - clasa a XII-a F

Îndrumător: **prof. Cătălina Mihaela RUSU**

VI. PREZENTĂRI ALE ORAȘELOR ȘI LOCALITĂȚILOR LUMII

PRIN CAPITALA MOLDOVEI

(MINIGHID TURISTIC)

Orașul Iași, fostă capitală a Moldovei, reprezintă un centrul cultural, economic și academic al țării. O caracteristică a orașului o reprezintă mulțimea de obiective monumentale. Ieșenii se mândresc cu acestea și de aceea ele se găsesc pe toate ofertele turistice. Orașul dispune de aeroport, o gară națională și una internațională cât și de două autogări.

Un prim obiectiv important al Iașului se află pe una din cele 7 coline.

UNIVERSITATEA «ALEXANDRU IOAN CUZA»

Pe dealul Copoului se află cea mai veche universitate din România. Clădirea principală, monument de arhitectură, a fost ridicată în 1896.

Universitatea din Iași, ca instituție modernă de învățământ, a fost fondată la data de 26 octombrie 1860.

Palatul Universității «Al.I. Cuza», construit pe locul fostului Teatru Național, a fost inaugurat în 1897.

Universitatea este continuatoarea simbolică a vechii Academii Vasiliene, înființată de Vasile Lupu, în 1640, urmată la 1707 de Academia Domnească, fondată de Antioh Cantemir. Universitatea din Iași se trage din Academia Mihăileană, fondată în 1834 de Gheorghe Asachi.

În noua sa formă, ea a fost inaugurată la 7 noiembrie 1860 (26 octombrie - stil vechi), în prezența domnitorului Alexandru Ioan Cuza.

Universitatea oferă studii de licență, master și doctorale în 15 facultăți, la peste 30000 de studenți.

COLEGIUL NAȚIONAL

După înființarea, în 1860, a Universității din Iași, Academia Mihăileană va continua să funcționeze numai ca liceu cu șapte clase, sub denumirea de *Colegiul Național*. La 25 noiembrie 1864 apare Legea privind instrucțiunea publică, promulgată de Alexandru Ioan Cuza, domnitorul Principatelor Unite ale Moldovei și Țării Românești, Lege care prevede înființarea a șapte licee, între care și Liceul din Iași. În același an, Colegiul își schimbă denumirea în *Liceul Național*.

Colegiul Național este prima școală cu predare în limba română din Moldova.

Profesorul de istorie Dumitru C. Ciuta afirma că numele de «Național» simbolizează «victoria deplină a limbii române în învățământ».

În perioada interbelică (1918-1938) se înființează în cadrul liceului o stație radio și un cinematograful școlar (1923). Vizionările se făceau cu plată, dar pentru elevii săraci se aplica scutirea de plată.

În aceeași perioadă, liceul se evidențiază și printr-o orchestră proprie, uniformă selectă și instruire militară.

În băncile sau la catedrele Naționalului s-au perindat multe generații strălucite, multe mari personalități, printre care Nicolae Iorga, Mihail Sadoveanu, Ionel Teodoreanu, Nicolae Labiș, Gh. Asachi, Alexandru Philippide, Gr. T. Popa, Petru Poni.

Colegiul se află situat pe Strada Arcu, nr 4, lângă Piața Unirii.

TEATRUL NAȚIONAL «VASILE ALECSANDRI»

Este cel mai vechi Teatru Național din România. Clădirea Teatrului ieșean este înscrisă în Lista monumentelor istorice. A fost înființat în 1840, sub direcțiunea lui Costache Negruzzi, Vasile Alecsandri și Mihail Kogălniceanu.

Teatrul Național a funcționat din 22 decembrie 1846 în noua sală a Teatrului cel Mare de pe Copou. În 1888, în urma unui incendiu devastator, clădirea Teatrului din Copou este distrusă. Demersurile pentru construirea unui nou local de teatru au durat până în 1894 când este aprobat contractul cu arhitecții vienezi Fellner și Helmer.

Actuala clădire a fost construită pe locul vechii primăriei, între anii 1894 și 1896, fiind considerată a fi cel mai vechi și cel mai frumos lăcaș de acest gen din țară.

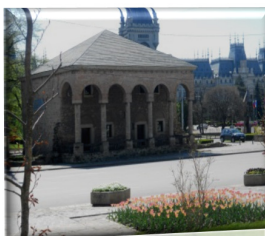

La 1 decembrie 1896, clădirea Teatrului Național a fost inaugurată de primarul Nicolae Gane. Planurile clădirii seamănă cu a teatrelor din Viena, Praga, Odessa, Zürich. Inaugurată odată cu teatrul, uzina electrică a acestuia a marcat începutul iluminatului electric la Iași. În anul 1956, cu prilejul aniversării a 140 de ani de la primul spectacol în limba română, teatrul ieșean primește numele marelui poet, dramaturg și om de cultură Vasile Alecsandri (1821 - 1890).

Teatrul Național se află în apropierea Mitropoliei Moldovei și a Bucovinei, pe str. Agata Bârsescu, nr.18.

CASA «DOSOFTEI»

Este numită și **Casa cu arcade**, fiind o clădire veche din municipiul Iași, construită în secolul al XVIII-lea. Clădirea este situată în centrul orașului, pe str. Anastasie Panu, nr. 69, în preajma vechii Curți Domnești. În prezent, ea găzduiește secția de literatură veche a Muzeului Literaturii Române din Iași (din 1970).

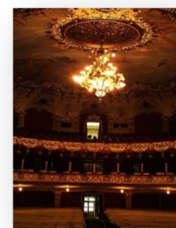
Casa tiparniță a mitropolitului Dosoftei a fost inclusă pe Lista monumentelor istorice din județul Iași din anul 2004. Pe această listă este trecut 1677 ca an al construirii acestui edificiu.

În muzeu se găsesc exponate unicat, cum ar fi:

- manuscrise și cărți vechi - o copie a unui *Pateric* (manuscris slavon din 1350-1380), un *Liturghier* tipărit de Macarie (1508), considerat prima tipăritură de pe teritoriul românesc), un *Apostol* copiat de popa Bratu din Brașov (1559-1560), un *Molitvelnic* tipărit de Dimitrie Liubavici, un *Triod* tipărit de Coresi (1578), *Psaltirea slavonă* tipărită de Coresi, *Cartea românească de învățătură* sau *Cazanie* (scrisă de mitropolitul Varlaam Moțoc în 1643, considerată prima tipăritură în limba română din Moldova), *Psaltirea în versuri* (tipărită de mitropolitul Dosoftei în 1673) și o *Evanghelie* din 1682, ce a aparținut tot Mitropolitului, *Biblia de la București* (tipărită de Șerban Cantacuzino în 1688), un *Hronograf* care a aparținut lui Mihai Eminescu, precum și cele mai vechi copii ale letopisețelor lui Grigore Ureche și Miron Costin.

- o colecție de icoane din secolele XVI-XVIII
- o machetă de tiparniță din timpul mitropolitului Dosoftei

Monumentul se află în Piața Palatului Culturii.

PALATUL CULTURII

Palatul Culturii din Iași este o clădire emblematică, construită în perioada 1906 - 1925 în perimetrul fostei Curți Domnești medieval moldovenești, pe locul fostului Palat Domnesc.

Palatul Domnesc, prima jumătate a sec. al XIX-lea

De-a lungul timpului, în zona respectivă a orașului, s-a dezvoltat ansamblul Curții Domnești (atestată documentar începând cu 1434). În 1806 - 1812, prințul Alexandru Moruzi construiește un impunător palat în stil neoclasic. Afectat de incendii, Palatul Domnesc va fi refăcut de prințul Mihail Sturdza în 1841 - 1843. După Unirea de la 1859 și mutarea capitalei la București, Palatul Domnesc devine Palat Administrativ. Mai multe incendii de la sfârșitul sec. al XIX-lea continuă să afecteze clădirea, luându-se, la începutul secolului al XX-lea, decizia demantelării (1904) și reconstrucției, în locul refacerii vechiului palat.

Edificiul a servit inițial drept Palat Administrativ și de Justiție.

În anul 1955, destinația clădirii este schimbată într-una culturală, devenind gazda unor importante instituții culturale din Iași.

Astăzi, Palatul Culturii este sediul Complexului Muzeal Național «Moldova» ce cuprinde Muzeul de Istorie a Moldovei (1916), Muzeul Etnografic al Moldovei (1943), Muzeul de Artă (1860), Muzeul Științei și Tehnicii «Ștefan Procopiu» (1955), precum și Centrul de Conservare-Restaurare a Patrimoniului Cultural (1975). În aripa de nord-est a palatului se află sediul Bibliotecii Județene «Gheorghe Asachi» (1920).

Simbolul orasului Iași este turnul cu ceas al Palatului Culturii.

Noul edificiu a fost realizat în stilul neogotic, după planurile arhitectului Ion D. Berindey, ajutat de arhitecții A.D. Xenopol și Grigore Cerchez.

Înteruptă în timpul Primului Război Mondial, construcția palatului s-a prelungit pe durata a două decenii.

Clădirea a fost inaugurată în anul 1926 de către regele Ferdinand al României.

BIBLIOGRAFIE

www.history.uaic.ro, www.uaic.ro,

www.palatulculturii.ro, www.colegiulnationaliasi.ro

Prof. Mihaela GALL

IAȘI – «ORAȘUL CELOR ȘAPTE COLINE»

«MICUL MEU PARIS»

Mă opresc și privesc în jur. Și totuși, ce văd? Văd o mare de oameni ce mișună precum valurile furtunoase sau ca niște pești dintr-un acvariu ce sunt plictisiți de viață. Nu am răspuns însă la întrebare... Mai fac doi pași, mă sprijin de balustradă și ridic puțin privirea. Acum văd! Văd felinare precum cele din micul Paris, văd miliardele stelute ale becurilor ce joacă pe asfaltul blând, dând naștere celor mai zburdalnice umbre. Văd popositele clădiri cum stau cumiți și nerăbdătoare, așteptând pașii calzi ai fiecărui suflet.

Întorc privirea ușor, ca să nu pierd peisajul și nu pot să îmi dau seama, din cauza oboselii, dacă statuia masculină, învechită, mi-a făcut cu ochiul sau eu acesteia?! Rămân cu această dilemă!

Închid ochii și mă las învăluită de fiecare parfum, fiind ghidată de orice mișcare zgomotoasă. Mii de sunete mă poartă după ele, apoi tac brusc. Într-un moment de liniște țipătoare, deschid ochii. Mă uit în adâncimea orașului meu natal, cu ale sale peisaje neliniștitoare, sunete infernal de zgomotoase sau mortal de liniștitoare.

Și totuși, am spus ce văd... Am descoperit mici indicii, dar nu am menționat numele său!

Undeva în lume, mic pentru noi, dar mare pentru voi, stă impunătorul și legendarul Iași. Îmbujorat de atâtea raze de soare ce-l cuprind, sărută pe fiecare ieșean, când se ivește ocazia. Însoțește fiecare «șoricel» în drum spre serviciu și este martor vinovat la poznele năzdrăvanilor. Surâde blând și te îmbie cu un aer timid, oriunde te-ai afla, oferindu-ți câte puțin din el și istoria sa multiseculară. Când luna timidă răsare și soarele își ia rămas bun, orașul se învăluie de plâpânzile sale luminițe vii. Învește fiecare clădire bătrâncioasă, fiecare sufletel, sărutând tandru, cu un val călduros, fiecare noricel și transmițând «Noapte bună!»

Andreea APETREI - clasa a XII-a H

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

IAȘI - ORAȘUL VESEL...

Dacă trăiești într-un loc agitat, singura soluție este să ajungi la Iași.

Aici vei avea parte de liniștea sufletească pe care o vei găsi la Catedrala Mitropolitană, odihnă și multe atracții turistice. Mândria Iașului este Palas Mall, acolo au loc diferite expoziții, între care, de prăjituri sau mâncare țărănească. Peste tot întâlnești flori care te fac să crezi că ești în Rai. Florile îți aduc mereu zâmbetul pe buze, pe lângă oxigenul pe care ți-l oferă.

Iașul este cel mai frumos oraș, trecând cu vederea traficul infernal care distruge nervii șoferilor! Bunicul avea o vorbă: «Mersul pe jos face piciorul frumos». Cu această ocazie vei putea vedea de aproape minunatele comori ale Iașului.

Pe mine cel mai mult m-au impresionat tradițiile acestui oraș de basm, florile, oamenii, care sunt niște persoane modeste și care zâmbesc mereu, indiferent de viața pe care o duc. Sunt foarte fericită că am avut ocazia să trăiesc în Iași și să-mi bucur ochii inimii în fiecare zi cu bogățiile sale culturale și religioase.

Petronela FLORIAN - clasa a XII-a H
Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

VĂ INVIT PE TOȚI LA IAȘI

Iașul e plin de trăiri

Cu critici și cărturari.

Capitală culturală

Cu rezonanță internațională.

Vă invit pe toți la Iași,

Căci aveți ce vizita.

În urbe cu oameni mari,

Cu mulți semeni gospodari.

Se mai spune din popor:

Om ca moldoveanul nu-i,
Iar din toată România
Ieșeanul reprezintă hărnicia.

Elena HARHĂȚĂ – clasa a XII-a H

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

ORAȘ MAHMUR

Din orașul ăsta mahmur
A plecat copilul despre care scriu acum.
Cu inima împăcată și sufletul curat
A ajuns printre străini,
Însă nu a uitat de unde a plecat.

Mi-ai promis că va fi bine,
Că n-ai să uiți de noi,
De serile pierdute
În orașul plin de ploi.
Plânge cerul, plâng și eu,
Plâng munții și o vom face mereu,
Până te întorci acasă, dragul meu,
Voi plânge după locurile unde am fost doar tu și eu.
Știu că e greu, știu că ți-e dor
Închide ochii și nu mă lăsa să mor.

Capul sus, uită-te la stele.
Adu-ți aminte de noi când apar ele.

Te lași dus de val
când eu sunt marea.
Înoată până la mal,
Să privim zarea.

De la orașul ăsta mahmur
Multe suflete și-au luat rămas bun.
Plec și eu acum,
Rămân amintiri, cu noi, pe drum.

Georgiana LUPU – clasa a XII-a H

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

TÂRGUL (CEL MAI) FRUMOS

Câtă plăcere îmi face să scriu despre orașelul meu natal! Câte amintiri, câte aventuri, câte laude și câte reușite! Nu aş avea loc să le descriu. De aceea, mă voi rezuma doar la ce îmi șoptește... inima.

«Fiecare pasăre își laudă puiul», iar în acest oraș mă simt ca o pasăre liberă care poate cânta orice, îți spune mulțumirile și nemulțumirile, oriunde și oricând, fiind ascultată și, cel mai important, respectată. Păsările din acest oraș nu te judecă și nu te discriminează, fie că ești vrabie, cioară sau o lebădă grațioasă, mulți locuitori fiind de diferite etnii: români, sași, evrei, ceangăi, rromi, armeni, ruși lipoveni.

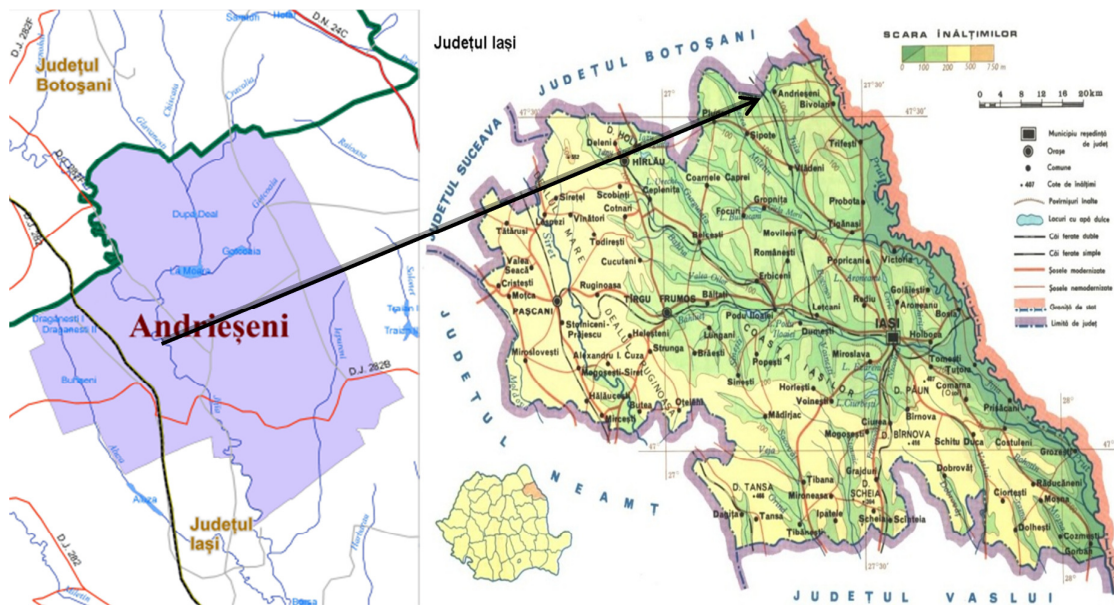
Este orașul în care mă simt activă, fără să fac ceva anume, mă simt implicată, doar pentru că sunt ascultată, căci suntem un grup de oameni educați. Mereu avem grijă nu doar de cum arătam, ci, în primul rând, de felul în care înflorește orașul, recent finalizându-se activitatea de reamenajare a parcului central «Dan Dumitrachi».

Provoc pe toți târgoveții plecați în străinătate să vină și să remarce schimbările în bine realizate în ultimii ani. Vă invit și pe dumneavoastră, dragi cititori, la o plimbare pe esplanada invadată de flori, pe alea personalităților, în parcul cu castani, la casa de cultură, la o cafea în nenumăratele și primatele cafele existente, la un meci de fotbal, al echipei «Viitorul» Târgu Frumos sau la activitățile Liceului Teoretic «Ion Neculce». Și să vă interesați de toți copiii talentați din orașul nostru! Să ne bucurăm și să fim fericiți împreună!

Georgiana LUPU – clasa a XII-a H

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

COMUNA ANDRIEȘENI – JUDEȚUL IAȘI

Comuna Andrieșeni este situată la limita nord estică a județului Iași. Pe teritoriul acesteia sunt următoarele localități: Andrieșeni, Buhaieni, Glavanești I, Glavanești II, Drăgănești, Spineni, Fîntînele, Epurenii.

Teritoriul comunei este limitat la:

- est de comuna Bivolari
- sud de comuna Vladeni și Trifești

-vest de comuna Șipote

-nord de județul Botoșani.

Fiind o veche arie de locuire din neolitic, este firesc ca și denumirea comunei, să sufere modificări în timp. Cel mai cunoscut fapt este că aceasta se numea Iepureni (adesea Epureni) până la sfârșitul sec XIX, când conform Anuarului Socec din 1925 este consemnată schimbarea denumirii în Andrieșeni. Denumirea de Andrieșeni provine de la nepotul voievodului Petru Șchiopu, Mihai Andrieșanu care a primit de la acesta a treia parte din actualul sat de pe Jijia (1587).

Din punct de vedere geografic, comuna Andrieșeni este situată în partea de est a Câmpiei Moldovei, parte a Podișului Moldovei, în subdiviziunea acesteia numită Câmpia colinară Jijia-Bahlui.

Substratul geologic este format dintr-un complex de roci sedimentare: argile, nisipuri, pietrișuri, etc. Pe acesta este sculptat relieful comunei, care se prezintă sub forma unor interfluvii colinare joase, sub 200m altitudine, mărginite de versanți cu pante și orientări variate. Relieful sculptural al dealurilor și colinelor, are platouri largi, plane sau ușor bombate și reprezintă terenuri foarte bune pentru agricultură. Văile care fragmentează teritoriul comunei sunt relativ înguste, cu excepția văii Jijiei care are albia majoră largă, bine delimitată în peisaj, cu versanții dantelați cu terase.

Șesul Jijiei este constituit din aluviuni nisipoase la bază și argiloase la partea superioară, groase de 6-8 m. Din albie se exploatează nisipuri (în cantități reduse), folosite pe plan local. Componenta argiloasă a șesului generează zone cu sărături și cu exces de umiditate care este un impas în utilizarea în agricultură a acestor terenuri.

Văile secundare înguste, umede și frecvent inundabile, nu permit decât utilizarea terenurilor ca pășuni și fânețe. Transformarea acestora în terenuri arabile necesită lucrări speciale de regularizare, desecare, drenare.

Climatul teritoriului este temperat continental specific țării noastre cu nuanța de ariditate caracteristică Podișului Moldovei.

Învelișul biologic corespunde zonei stepei și silvostepii, iar solurile sunt predominant din clasa molisoluri, tipul cernoziom, cu un conținut mare de humus, deci foarte bune pentru agricultură.

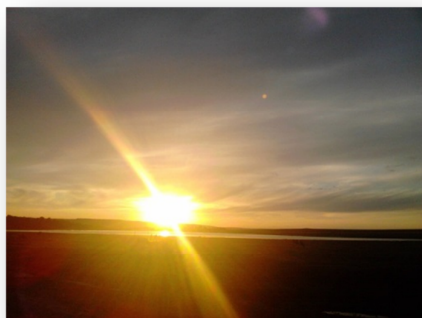
Ocupația principală a locuitorilor este agricultura. Distanța de doar 58 km față de orașul Iași precum și varietatea mijloacelor de transport permit locuitorilor să fie ocupați și în alte domenii de activitate: comerț, construcții, sănătate.

Comuna Andrieșeni este traversată de șoseaua județeană DJ 282 F, care o leagă de orașele Iași și Botoșani. De asemenea pe teritoriul comunei trece calea ferată Iași – Dorohoi, deservită de stațiile Andrieșeni și Șoldana.

Turismul este slab dezvoltat, deși obiectivele turistice sunt multiple și diversificate legate de cadrul natural: aspectul deosebit al reliefului, rețeaua hidrografică și obiectivele cultural istorice: siturile arheologice (valul lui Traian, prezent la «Hotarul boieresc» din satul Iepureni; urme ale unor așezări

neolitice, din situl vatrei satului Andrieșeni), Biserica de lemn cu hramul «Sfântul Nicolae» (1783) și biserica «Buna Vestire» (1806) din satul Iepureni, gările Andrieșeni și Șoldana (sf. sec. XIX). Astfel pot lua amploare toate formele de turism, inclusiv cel recreativ având în vedere extinderea mare a zonelor piscicole.

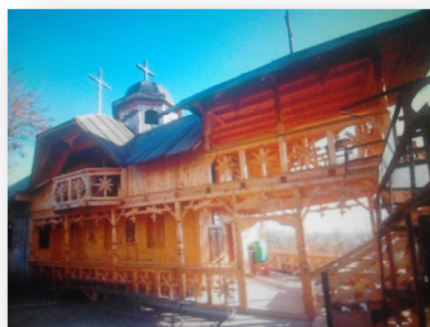
Comuna Andrieșeni în imagini

Apus de soare pe... «Jijia», Foto A. Prisecaru

Biserica de lemn (1783), Foto www.wikipedia.ro

Biserica parorhială Andrieșeni, Foto A. Prisecaru

Biblioteca comunală «V. Boiculesei», Foto A. Prisecaru

Ziarul local, Foto: A. Prisecaru

Gara Andrieșeni, Foto: A. Prisecaru

Casa veche tradițională, Foto A. Prisecaru

Locuință actuală, Foto A. Prisecaru

preluată din Monografia comunei Andrieșeni

Centru de zi Andrieșeni,

Foto A. Prisecaru

Centru de zi,

Foto www.centrudezandrieseni.ro

BIBLIOGRAFIE

1. M. Hăncianu – *Monografia comunei Andrieșeni*, Editura Casa Ed. Demiurg Plus, 2012
2. Șandru I. și colab. – *Județele patriei, Iași – Monografie*, 1980
3. www.panoramio.com
4. www.wikipedia.org
5. www.primariaandrieseni.ro
6. www.centruziandrieseni.webs.com

Andreea PRISECARU – clasa a IX-a F

Îndrumător: **prof. Valerica Beatrice NICA**

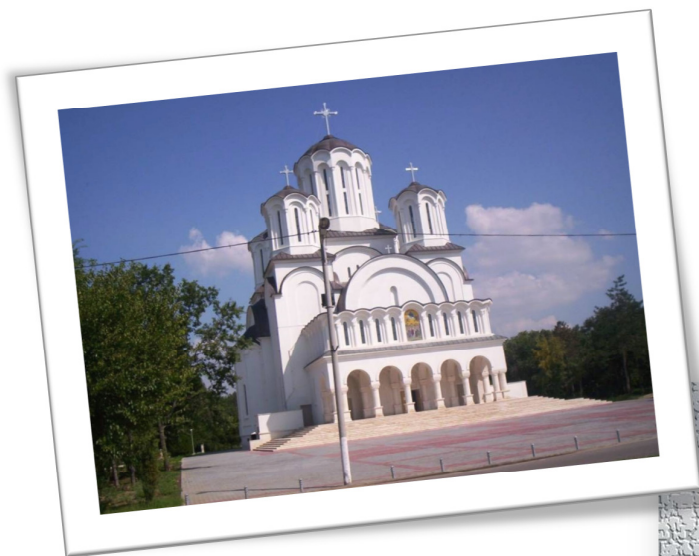
SLOBOZIA, VOINEȘTI - LOCALITATEA MEA DE VIS

Slobozia nu e un oraș mare și luxos, ci un sătuleț cu multă valoare sentimentală.

În primul rând, să vorbesc despre Slobozia e un lucru de care nu m-aș plictisi niciodată. Cu toate că Slobozia se află în zona rurală, totdeauna a fost, este și va fi un loc minunat. Aici tot ceea ce ne înconjoară sunt pădurile minunate: verzi vara și maronii toamna. Și asta nu e tot. Dealurile și câmpiile sunt locul potrivit pentru fotbal, grătar sau săniuș, iar barurile sunt locul în care mergem să jucăm remi sau biliard în zilele ploioase. Totdeauna mi-a plăcut să trăiesc aici, unde niciodată nu te plictisești și mereu e ceva de făcut. Orice lucru știut despre Slobozia l-am perceput ca pe cel mai important amănunt, iar toate acestea sunt, de fapt, tocmai cuvintele ce o definesc.

În al doilea rând, e foarte important să știi că orice zi e ceva nou. De dimineată fiecare om are ceva de făcut și odata terminat începe celălalt lucru. Țasta e cursul în care lucrurile sunt făcute pas cu pas, iar fiecare e mulțumit de ceea ce face.

În concluzie, Slobozia nu e locul cu muzee, palate și nici cu vreun hotel de 5 stele, ci satul simplu și minunat. La Slobozia se trăiește fiecare clipă ca și cum ar fi ultima. Slobozia înseamnă zâmbet, fericire și culoare.

Paula GANGAL - clasa a XI-a F

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

BISERICA MONUMENT «SFINȚII ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIIL»

– PRISĂCANI, IAȘI

Istoric

Mitropolitul Moldovei Veniamin Costachi a înființat o prisacă la 30 de kilometri de Iași, pe malul Prutului, în dreptul șoselei Țuțora Prisăcani – Costuleni și a ctitorit între 1797 – 1804 o biserică ce a fost pusă sub ocrotirea sfinților arhangheli Mihail și Gavriil, fiind construită din cărămidă și păstrând forma bisericilor bizantine din perioada de decadentă.

Construcție

Zidurile din cărămidă, groase de 0,70 m, se sprijină pe o temelie de piatră și susțin la rândul lor o clopotniță poziționată deasupra pridvorului, cu a cărei fațadă formează un corp comun. Intrarea în biserică se face și astăzi prin partea de sud, iar accesul către ușa pridvorului este înlesnit de o scară cu trei trepte din piatră cioplită. Deasupra ușii de intrare străjuiește icoana Sf. Voievozi ai oștilor cerești, pridvorul având o formă aproape cubică: 3,90 m x 3,60 m x 3,20 m și fiind prevăzut cu două ferestre poziționate la răsărit și apus, împodobite cu arce bizantine. Din pridvor, cu ajutorul unei scări de lemn, se realizează accesul în turnul clopotniței, care este construit în formă pătrată, cu latura de 3,75 m și grosimea zidurilor de 0,50 m. Pe clopotniță străjuiește sfânta cruce, distanța de la aceasta și până la suprafața solului fiind de 11 m. Acoperișul bisericii este realizat sub formă de șarpantă, pe care s-a așezat tablă zincată.

Interior

După o mare vărsare a Prutului în anul 1928 biserica s-a reparat și s-a pictat cu cheltuiala și truda enoriașilor, păstoriți de preotul Leon Stăcescu, iconom stavrofor.

Pronaosul este prevăzut cu un mic cafas din lemn, accesul la acesta făcându-se pe o scară, de asemenea, din lemn.

Naosul bisericii prezintă o formă dreptunghiulară având 10 m lungime și 7,40 m lățime, plafonul orizontal fiind căptușit cu scânduri vopsite, iar pardoseala lucrată în lemn de stejar.

Altarul bisericii are o formă semicirculară. Lumina naturală pătrunde în biserică prin cinci ferestre: una în cafas, una în altar și patru în naos, iar cea artificială este redată de becurile a două candelabre.

Biserica astăzi

În perioada 1985 – 1993, pe un teren situat în centrul satului, s-a construit o biserică nouă din cărămidă, având forma de navă, respectând stilul moldovenesc de construcție. Edificiul prezintă două turle, dintre care una clopotniță, și un pridvor deschis. Lungimea navei este de 45 m. Catapeteasma bisericii a fost adusă în anul 1913 de la Mănăstirea Golia și cuprinde icoane pictate în secolul al XIX-lea.

Concluzii

Biserica construită la Prisăcani a acoperit în trecut latura spirituală a existenței locuitorilor acestor meleaguri.

Astăzi e muzeu și se mai slujește uneori.

În biserica nouă, tot cu același hram, oamenii intră cu evlavie și încredere.

BIBLIOGRAFIE

www.prisacani.ro/monografie.html

Prof. Mihaela GALL

TĂRÂMURI NEMȚENE

Meleagurile nemțene mă duc cu gândul la dragii mei părinți, mama rămânând pentru mine «centrum mundi», la «casa amintirii» bunicilor, la regretatul frate, dar și la școala în care am făcut primii pași, unde am aflat de fosta mănăstire de călugărițe sau despre faptul că învățătorul Mihai Busuioc, un model pentru orice dascăl, cel descris de Mihail Sadoveanu în *Domnu Trandafir*, a văzut lumina zilei în satul meu natal, și, desigur, la Dealul Boiștea (579 m), cu relele de televiziune și telefonie.

Boiștea natală, situată la o «aruncătură de băț» de Târgu Neamț, nu departe de Humuleștii copilăriei lui Nică, a fost descrisă atât de expresiv de povestitorul românilor în ale sale *Amintiri din copilărie*, Ion Creangă subliniind hărnicia, bogăția, sinceritatea și corectitudinea oamenilor acestui ținut mirific: «Din jos vin satele Boiștea și Ghindăoanii, care înjugă numai boi ungurești la carăle lor; unde plugurile rămân singurele pe brazdă în țarină, cu săptămânile, prisăcile fără prisăcar, holdele fără jitar, și nime nu se atinge de ele; iar oamenii din aceste sate nu știu ce-i judecata».

În anii de liceu am cunoscut orașul de pe Valea Ozanei. La Colegiul Național «Ștefan cel Mare» din Târgu Neamț, fiind la secția Umană, am îndrăgit, grație vocației doamnei prof. Manole Florentina, limba latină, începând să mă obișnuiesc cu dificilele traduceri din literatura lui Cicero, Caesar sau Quintilian. Atunci am descoperit primele elemente de retorică, despre care, în perioada studiilor moscovite, am aflat informații prețioase de la un adevărat magistru, prof. univ. dr. și oratorul rus Vladimir Ivanovici Annușkin.

Treptat am descoperit pasiunea pentru limba rusă, cu inegalabila literatură, «vinovat» fiind mentorul meu, prof. Ionescu Tiberiu, cel care mi-a insuflat dragostea pentru poeziile lui A.S. Pușkin, M.I. Lermontov sau S. A. Esenin. Personalitatea celui care, între multe altele, a fost primul traducător, împreună cu Sergiu Adam, al nuvelei *O zi din viața lui Ivan Denisovici* de Al. Soljenițin, era covârșitoare, dumnealui formând atâtea generații, printre care Liviu Iurea sau Sorin Corlățeanu. După cum voi înțelege peste ani, aveam la catedră un profesor cu pregătire de nivel universitar.

Mi-au rămas în minte crâmpie de la orele de limba și literatura română, când d-ra dirigintă Cucoș Maria ne prezenta cu multă pasiune creațiile și comentariile liricii lui M. Eminescu sau prozei lui Ion Creangă. Țin minte că la una dintre ore a fost invitat Nicolae Popa, custodele muzeului «Ion Creangă» din Humulești, autorul dăruindu-ne cu dedicație volumul său de eseuri *Creangă sau arta fericirii*.

Excursiile din perioada copilăriei în zona Neamțului au început cu localitatea învecinată, Târpești, vizitând ineditul Muzeu de măști populare, antropomorfe și zoomorfe, cu mănăstirile din zonă (Neamț, Agapia, Secu, Sihăstria, Văratec), cu renumitul Muzeu Memorial «Ion Creangă» din Humulești, cu emoționanta Casă Memorială «Veronica Micle», cu impunătorul Muzeu de Istorie și Etnografie, și, cu plăieșii din legendara Cetatea Neamț, toate trei obiective turistice fiind situate în Târgu Neamț, localitate

atestată documentar încă din 1391. Aceste plimbări literare mă duc cu gândul la «mingea pierdută» a copilăriei, dar și la «mingea găsită» în albumul cu amintiri – ca să-l parafrăzăm pe Vladimir Nabokov.

Medievala Cetatea Neamț, construită în vremea domnitorului Moldovei Petru I Mușat, reprezintă cartea de vizită a orașului de sub Culmea Pleșului, ruinele ei inspirând o pleiadă de scriitori români: «Mâne, poate, când iubirea pentru trecutul nostru va fi mai mare și se va arăta în felul ce se cuvine, comorile îngropate vor ieși la iveală, dezvăluind mai bine cultura vechilor timpuri» (N. Iorga, *Note de călătorie*); «Neamțul, cetate așezată pe râul cu același nume, care este zidită pe un munte foarte înalt și este atât de întărit din fire, încât pare să înfrunte orice atac vrăjmaș» (D. Cantemir, *Descriptio Moldaviae*); «Îndată se făcu loc moldovenilor, carii, luându-și răniții, se îndreptară cătră munți, în vreme ce oastea se cobora încet la vale; iar cetatea cu porțile deschise, purtând pe zidurile sale urmele boambelor dușmănești, rămase singură pe culmea înverzită, ca un mare schelet de uriaș» (C. Negruzzi, *Sobieski și românii*), «Pe o stâncă neagră, într-un vechi castel, / Unde cură-n vale un râu mititel» (D. Bolintineanu, *Muma lui Ștefan cel Mare*), «Iar deasupra Condrenilor, pe vârful unui deal nalt și plin de tihăraii, se află vestita Cetatea Neamțului, îngrădită cu pustiu și acoperită cu fulger» (I. Creangă, *Amintiri din copilărie*), «Dar se-ntorc spre zid plăieșii; / Văd pe șes un nor de oști. / - „Măi Istrate, tu-i cunoști: / Turcii sunt?” – „Ba, parcă leșii, / „Vin încoace.” – „Pâi, sînt proști?” / Bat și ei cel drum, ca mînzul, / Să ne strice nouă prînzul.» (G. Coșbuc, *Cetatea Neamțului*), «Dăm iarăși în șoseaua ce trece prin dumbrava de stejari și de la Coverga, ne lăsăm la dreapta pe valea Nemțișorului în satul Vinători și ne oprim pe prundul Ozanei, sub malul râpos, înalt, pe fruntea căruia stă, ca o coroană, fantastica ruină a Cetății Neamțului», «Trufașa clădire-și rânduia încăperile în patru aripi mari, lăsând între ele o curte, în mijlocul curții o bisericuță, din altarul căreia pornea pe sub pământ tainița scăpării, o hrubă boltită, ce răspundea departe, afară din cetate. Puternic înfipt în mijlocul unui grind stâncos, având în spate întunecime de codru, în față prăpastie sub metereze înalte, și vedere largă pe toată valea, cuibul acesta de vulturi, cum îl numesc legendele, a înfruntat adesea c-o mână de voinici oștiri năvălitoare, și-n șase veacuri de nepătată mândrie, o singură dată s-a deschis porțile fără luptă, ș-atuncea nu unui cuceritor străin, ci falnicului domn al tuturor românilor – Mihai Viteazul», «Ce de lucruri n-ar ști să povestească de-ar avea grai ruinele acestea! Când te gândești c-a fost atâta viață aici... inimi care s-au iubit, ochi cari-au plâns, viteji cari și-au vărsat sângele pe zidurile acestea!» (A. Vlahuță, *România pitorească*), «Alătura în umbra depărtării, stătea nemișcată și gânditoare, pare-că, vestita Cetate a Neamțului, cetatea lui Ștefan, martoră nepieritoare a gloriei noastre trecute» (C. Hogaș, *Pe drumuri de munte*), «Și printre căsuțele acestea, printre crețurile coastei sălbatice și pustii, prin negrul pădurii care acoperă măgura, se zărește trista rămășiță a Cetății Neamțului. Stă neclintită în moartea ei, își zugrăvește lămurit colțurile rupte pe pânza limpede a cerului», «Și zidurile înnegrite ale cetății se arată, ziduri și stâlpi uriași, în mijlocul cărora zac urmele vieții trecute» (M. Sadoveanu, *Cetatea Neamțului*).

Ținutul Neamțului are peisaje superbe, cu poteci de munte ce duc spre o «patrie mănăstirească» (v. *Ctitorii moldave*), devenind un obiectiv pentru turismul ecumenic. Prima nestemată, Mănăstirea Agapia sau Agapia Nouă, «cea tăinuită de lume» (I. Creangă, *Amintiri din copilărie*), o găsim pe valea pârâului cu același nume din Munții Stânișoarei. Biserica a fost pictată în interior de Nicolae Grigorescu, căci «numai

geniul lui a putut pune asprele, dar totuși destul de mărețele figuri biblice, sub regimul blând al artei moderne» (C. Hogaș, *Pe drumuri de munte*). Mănăstirea de maici de la Agapia Veche «atrage cu frumusețea și pacea nepământească» (*Mănăstiri ortodoxe*, № 2: *Agapia*).

Urmează, pe valea Secu, mănăstirea cu același nume, «un loc al sfinților cărturari» (*Mănăstiri ortodoxe*, № 10: *Secu*), «înfățișarea launtrică a ei îți deșteaptă amintirea unor bogății trecute» (C. Hogaș, *Pe drumuri de munte*), și, în amonte, schitul Sihla, «loc pierdut în creerii munților, în care numai vulturul cu zbor îndrăzneț mai străbate, din când în când, pe căile fără de urmă ale aerului» (C. Hogaș, *Pe drumuri de munte*). Această «veche vatră de sihăstrie nemțeană», cu «călugări care doreau să urmeze calea unor vestiți pustnici» și cu primitoarea «Poarta Raiului» este versificată memorabil: «Mi-e dor de tine; Sihăstrie, / Ierusalime românesc, / Mi-e dor de apa ta cea vie, / De pragul tău dumnezeiesc! / De aerul ce te nconjoară, / De clopotele tale sfinte, / De Maica Domnului Fecioară, / Proteguindu-te cuminte! / Mi-e dor de tine, Sihăstrie, / Cristelniță cu duh și har, / Ce-ai botezat în bucurie / Sufletul meu, zidindu-l iar...» (*Mănăstiri ortodoxe*, № 21: *Sihăstria*).

Următorul lăcaș de cult e mănăstirea Văratec, «cea mai mare mănăstire de maici din țară» (*Mănăstiri ortodoxe*, № 12: *Văratec*), situată la cca. 400 de metri înălțime, pe lângă un pârâiaș, unde «singurul glas al locurilor acestora e numai glasul vântului, care se taie, suspinând pare-că dureros, în frunza ascuțită a bradului; și glasul acesta are un farmec nespus...» (C. Hogaș, *Pe drumuri de munte*). Pe drumul vechi al Văratecului s-a recules și Mihai Eminescu, pădurea de mesteceni inspirându-l să scrie memorabilele versuri: «De treci codrii de aramă, de departe vezi albind / Ș-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint» (M. Eminescu, *Călin, file din poveste*). Amintirea lui Eminescu și întâlnirile ascunse ale poetului cu «dulcea Veronică» sau vizitele lui Hogaș ori Vlahuță în această zonă încărcată de spiritualitate românească sunt încă știute de bătrâni. Tot aici își are locul de veci Veronica Micle.

La 16 km de Târgu Neamț, pe valea râului Nemțișor ne impresionează Mănăstirea Neamț, ctitorie terminată de slăvitul Ștefan, impunătorul complex monumental fiind «un important centru religios și cultural, încă din secolul al XV-lea» (*Mănăstiri ortodoxe*, № 7: *Neamt*). Evocări ale acestei așezări călugărești, cu vibrația clopotelor, au fost surprinse de scriitorul M. Sadoveanu: «Clopotele porniră cu mai mare zvon când, în aceleași poieni, cu molizi și cireși înfloriți, se arătă alaiul cel mare. Cei de pe ziduri și din turn cunoscură în acea depărtare numai calul alb al măriei sale» (M. Sadoveanu, *Frații Jderi*). Aici se călugărește Calipso, grecoaica emigrată la Iași, una din iubitele lui Pușkin din perioada exilului la Chișinău, idila lor, cu sfârșit tragic, fiind transpusă de marele poet rus și tălmăcită cu măiestrie în limba română de George Lesnea: «Ma uit la șalul negru ca un ieșit din minți, / Și-i sufletul meu veșted răzbit de suferinți. / Pe când fusesem tânăr și-ncrezător, trufaș, / O tânără grecoaică iubit-am pătimaș. / Fermecătoarea fată mă dezmierda oricând, / Dar ziua cea cumplită se arătă curând. / “- Petreci între prieteni și nu știi nicidecum / Că tânăra ta greacă te-nșeală chiar acum”... / N-am mai zărit nimica, doar spada s-a zbătut, Tâlharul n-avu vreme să scape din sărut. / Jucai apoi pe trupul lipsit de cap și-ntins, / Privind năuc la fata ce, -ngălbenind, s-a stins. / Îmi amintesc tăcerea, văd sângele... țâșnea... / S-a prăpădit grecoaica și dragostea cu ea. / Smulgându-i șalul negru din scumpul cap ucis, / Mi-am șters de sânge spada, râzând de vechiul vis...» (A. S. Pușkin, *Șalul negru*).

În Munții Neamțului, pe șoseaua ce leagă Târgu Neamț de Durău, ne așteaptă mănăstirea Petru Vodă din Poiana Teiului, unde a slujit părintele Justin Pârvu, un «Luceafăr duhovnicesc», cel care ne-a învățat, între multe altele, că, «dacă nu te gândești doar la tine, atunci ajungi să te confunzi cu nevoile și greutățile aproapelui» (J. Pârvu, *Ne vorbește părintele Justin*).

În final, merită remarcată ambianța pitorească a naturii și arhitecturii dintr-o zonă geografică încărcată, pe lângă specificul aer curat al munților și dealurilor, de o profundă spiritualitate românească.

BIBLIOGRAFIE

1. D. Bolintineanu, *Muma lui Ștefan cel Mare. Legende istorice. Basme*, București: Agora, 2010.
2. D. Cantemir, *Descriptio Moldaviae*, București: Editura Academiei R.S.R., 1973.
3. G. Coșbuc, *Versuri*, Timișoara: Facla, 1986.
4. I. Creangă, *Amintiri din copilărie. Povești și Povestiri*, București: Ion Creangă, 1984.
5. *Cititorii moldave*, București: Casa Presei, 2004.
6. M. Eminescu, *Poezii*, București: Eminescu, 1984.
7. C. Hogaș, *Pe drumuri de munte*, București: Ion Creangă, 1986.
8. N. Iorga, *Istoria românilor prin călătorii*, București: Eminescu, 1981.
9. I. Ivan, S. Porcescu, *Mănăstirea Neamț*, Iași: Mitropolia Moldovei și Sucevei, 1981.
10. G. Luca, *Târgu Neamț. Monografie*, Piatra Neamț: Constantin Matasă, 2008.
11. G. Luca, Gh. Dumitroaia, *Cetatea Neamț*, Piatra Neamț: Constantin Matasă, 2000.
12. *Mănăstiri ortodoxe*, № 2: *Agapia*, № 7: *Neamț*, № 10: *Secu*, № 12 *Văratec*, № 21: *Sihăstria*, Atena: De Agostini, 2010.
13. Vl. Nabokov, *Darul*, Iași: Polirom, 2013.
14. C. Negruzzi, *Sobieski și românii*, București: Blassco, 2008.
15. J. Pârvu, *Ne vorbește părintele Justin* – vol. II, Petru Vodă, Neamț: Fundația Justin Pârvu, 2013.
16. I. Pillat, *Poezii, Poezii*, București: Garamond.
17. N. Popa, *Creangă sau arta fericirii*, Piatra Neamț: Casa de Editură Panteon, 1993.
18. A. S. Pușkin, *Versuri*, București: Editura pentru literatură, 1964.
19. M. Sadoveanu, *Domnu Trandafir*, București: Ion Creangă, 1955.
20. M. Sadoveanu, *Frații Jderi*, București: Herra, 2005.

21. A. Soljenițin, *O zi din viața lui Ivan Denisovici*, București: Quintus, 1991.
22. A. Vlahuță, *România pitorească. Schițe și povestiri* București: Cartex, 2000.
23. V. Vrânceanu, *Călător prin orașul Târgu-Neamț de altădată și de astăzi*. Volumul al II-lea.
24. www.boistea.iasi.mmb.ro
25. www.neamt.ro/cmj/Cetatea_Neamt/Cetate_M_Sadoveanu.html
26. www.viziteazaneamt.ro

Prof. dr. Petru ISTRATE

ROMAN – ORAȘ AL REPREZENTĂRII CULTURII ROMÂNEȘTI

«Călătorul este activ; el se străduiește să meargă în căutarea oamenilor, aventurii și experienței. Turistul este pasiv; el așteaptă să i se întâmple lucruri interesante. El merge „să vadă”».

-Daniel J. Boorstin

Nu același lucru mi se întâmplă și mie când ajung în orașul meu natal, Roman, un filon al reprezentării culturii prin prezența unor personalități de valoare.

Sergiu Celibidache este unul dintre aceștia. Mare interpret al muzicii post-romantice, fiind recunoscut ca dirijor neîntrecut al simfoniilor lui Anton Bruckner, precum și al impresioniștilor francezi, de la Claude Debussy la Maurice Ravel. Stilul său dirijoral era foarte original, fiind cunoscut în special pentru varietatea tempo-urilor: astfel, cu cât pasajul muzical era mai bogat și mai complex, cu atât tempo-ul devenea mai lent, un stil care dădea un efect deosebit în sala de concert. Din acest motiv, Celibidache a refuzat înregistrările pe discuri. Printre alte compoziții, Sergiu Celibidache este autorul unui impresionant *Requiem*, a patru simfonii și al unui *Concert pentru pian și orchestră*, rămase în cea mai mare parte inedite.

Pentru activitatea sa artistică, Sergiu Celibidache a primit diverse distincții, printre care: cetățean de onoare al orașului München (1992), membru de onoare al Academiei Române (1992), «doctor honoris causa» al Universității din Iași (1992), Ordinul Maximilian pentru Știință și Artă (Germania, 1993).

Mihail Jora a fost, alături de George Enescu, personalitatea care a dominat viața muzicală românească a primei jumătăți a secolului XX. Talentul său, inteligența remarcabilă, pregătirea muzicală excepțională au generat apariția unui număr impresionant de lucrări, cuprinse în peste 50 de opus-uri, multe dintre ele premiate în țară și în străinătate. Jora s-a afirmat și ca dirijor, critic muzical, remarcabil profesor al Conservatorului din București. Mai puțin cunoscut este faptul ca Mihail Jora a fost de-a lungul întregii sale vieți și un reper moral, remarcându-se prin gesturi tranșante, franchețe și intransigență, care l-au plasat, nu o dată, într-o relație conflictuală cu autoritățile vremii.

Sandu Sticlaru, actor roman de teatru și film, se află pe lista personalităților născute la Roman, Neamț. Absolvent al Conservatorului de Artă Dramatică din București, acesta a susținut o vie activitate pe scenele din provincie și din capitală, la radio și TV, relevându-se ca interpret de planul doi, extrem de dotat pentru registrul de caracterizare realistă, comico-dramatică. Sandu Sticlaru a pășit pentru prima dată pe scena în 1946, începându-și cariera la Teatrul din Petroșani. Din 1953 până la pensie a jucat la Teatrul «Nottara».

Îmi amintesc cu drag de anii copilăriei mele, deloc pătată de freneziile vieții, de părinții mei care, profesori fiind, mi-au insuflat darul lecturii și al unor valori morale bine înrădăcinate. Și astăzi aceștia au preocupări culturale, fiind nelipsiți de la concerte și teatre.

Statuia lui Roman I. Mușat

Un oraș este produsul viu al mâinii și minții umane, reflectând istoria omului, zbaterea lui pentru libertate, creativitate, genialitate și egoismul și erorile sale (v. Charles Abrams).

Reflectând la spusesele lui Charles Abrams, putem spune că Romanul este un oraș de mici dimensiuni, situat în centrul regiunii istorice Moldova, în depresiunea Romanului, la nord de confluența râului Moldova cu Siretul. Urbea moldavă se află la o distanță de 82 de kilometri de Iași. Orașul este străbătut de șoseaua națională DN2 (parte a drumului european E85 care leagă orașul lituanian Klaipeda de nordul Greciei, respectiv orașul Alexandroupolis), care îl leagă spre nord de Suceava și spre sud de Bacău, Focșani, Buzău și București. La Roman, acest drum se intersectează cu șoseaua națională DN15D care îl leagă spre vest de Piatra Neamț și spre est de Vaslui.

Primele mențiuni le găsim în *Letopisețul Novgorodului*, datat în jurul anului 1387 și în *Cronica lui Nestor*. Primul document intern este un hrisov de danie din 30.03.1392. Se apreciază că numele orașului a fost preluat de la Roman I. Mușat, considerat întemeietorul orașului. Romanul a fost de-a lungul istoriei sale unul din cele mai importante centre urbane ale Moldovei, fiind un oraș cosmopolit datorită prezenței mai multor grupuri etnice, cuprinzând, pe lângă comunitatea românească, comunități importante de armeni, evrei și o importantă comunitate catolică. Roman I i-a eliberat pe evrei de serviciul militar în schimbul unui impozit. Distrus în mare parte în 1467, în timpul campaniei lui Matei Corvin în Moldova, a fost refăcut de Ștefan cel Mare.

Importanța Romanului medieval este arătată de prezența în oraș a unei arhiepiscopii, care a avut și rol de mitropolie a Romanului și a țării de Jos a Moldovei. Neavând documente certe care să ateste cu precizie data întemeierii arhiepiscopiei, istoricii consideră că aceasta a fost cel mai probabil înființată în perioada 1408 – 1413, în timpul domniei lui Alexandru cel Bun, cel care este considerat organizatorul ierarhiei bisericești din Moldova. Dimitrie Cantemir menționa în *Descrierea Moldovei* că «după ce s-au înmulțit locuitorii din Moldova, lucrul acesta a ajuns prea greu ca să poată să-l împlinească un om singur, pentru înlesnirea mitropolitului s-au mai făcut în Moldova încă alte trei scaune arhieresti, unul la Roman, altul la Rădauți și al treilea la Huși; dar numele de episcop s-a dat numai vlădicilor de la Rădauți și de la Huși. Cel de la Roman a fost numit arhiepiscop și i s-a îngăduit să poarte la slujba bisericească mitra arhierască, dar el nu este mai mare peste ceilalți episcopi, nu are decât întâietate».

Orașul Roman a fost reședința ținutului Roman și a fost reședința Țării de Jos a Moldovei. La sfârșitul secolului al XIX-lea, Romanul era comună urbană, reședință a județului Roman și avea 14019 locuitori ce trăiau în circa 2500 de case. În oraș existau un seminar cu 4 clase, un gimnaziu, o școală profesională de băieți și una de fete, trei școli primare de băieți și două de fete, plus câte o școală de băieți și

una de fete a comunității armenesti; șase biserici ortodoxe, o capelă ortodoxă, una catolică, o biserică armenescă (datând din 1809) și un spital. La acea vreme, pe teritoriul actual al municipiului, funcționa și comuna Carol I, al cărui sat de reședință formează astăzi cartierul Nicolae Bălcescu. Anuarul Socec din 1925 consemnează orașul în continuare ca reședință a aceluiași județ și având 8300 de locuitori.

În 1950, Romanul a căpătat statut de oraș regional și a devenit reședință a raionului Roman din regiunea Bacău (între 1952-1956, din Regiunea Iași). Reforma administrativă a lui Nicolae Ceaușescu din 1968 nu a reînființat județul Roman, orașul primind statut de municipiu și trecând la județul Neamț.

Casa lui Calistrat Hogaș

*Catedrala arhiepiscopală
din Roman*

Catedrala arhiepiscopală a Romanului a fost construită de către domnitorul Petru Rareș pe locul vechii catedrale mitropolitane care data din secolul al XIV-lea. Lucrările la actuala catedrală arhiepiscopală au durat timp de 8 ani, încheindu-se în 1550 prin grija soției lui Petru Rareș, Elena Doamna și a fiilor săi Iliș, Ștefan și Constantin, după cum rezultă din textul inscripției originare, în care numele fiului cel mare (Iliș) a fost șters ulterior, în urma trecerii sale la islam. În perioada 1990 – 2005 s-au efectuat lucrări de restaurare a picturilor și clopotniței și s-a refăcut acoperișul conform stilului tradițional moldovenesc.

De importanță culturală sunt: Muzeul de Istorie, Muzeul de Artă, Muzeul de Științe ale Naturii. În plin centru al orașului se află, deși în paragină, casa dirijorului Sergiu Celibidache, cunoscută și cu numele de Casa vornicului Done. La câțiva kilometri de oraș se află vestitul Han al Ancuței, al lui Mihail Sadoveanu, renovat pe aceleași locuri odată mistuite de flăcări.

Deși de dimensiuni mici, Romanul impresionează prin modul în care își atrage turiștii, majoritatea celor care trec prin Moldova vizitează și orașul, care are în componența sa unul dintre cele mai frumoase parcuri din țară, ce datează din 1906, pe vremuri numindu-se Grădina Mare.

De aceea, indiferent unde mă voi afla nu voi uita locul unde m-am născut și bucuriile copilăriei. Închei printr-un citat inedit al lui Anne Frank care spunea: «Părinții pot doar oferi sfaturi și să-și îndrepte copiii pe drumul cel bun, dar modul în care aceștia își formează caracterul se află doar în mâinile lor».

Prof. Carmen GRIGORAȘ

PIATRA NEAMȚ - ORAȘUL DE SUB PIETRICICĂ

Zona Piatra Neamț se situează în partea centrală a județului Neamț, întinzându-se parțial în Carpații Orientali (Munții Stânișoarei, Munții Tarcăului și Subcarpații Moldovei).

Peisajul natural este caracterizat de o compoziție geologică complexă și diferențe mari de altitudine în cadrul cărora principalul lanț muntos scade în altitudine de la vest spre est.

Odată ajunși în Piatra Neamț, puteți descoperi întregul oraș de la înălțime cu ajutorul telegondolei și al telecaunului. Telegondola Piatra Neamț reprezintă cel mai simplu și rapid mijloc de transport pentru a ajunge la pârtia de schi de pe dealul Cozia, fiind modul ideal prin care puteți admira orașul și împrejurimile de la o înălțime considerabilă.

În Piatra Neamț clima este influențată de prezența munților care împiedică pătrunderea curenților reci dinspre nord, climatul având veri scurte și răcoroase, toamne lungi și ierni blânde. Vânturile dominante sunt cele de vest, nord-vest, influențate în drumul lor de suprafețele lacurilor de acumulare.

Cele mai vechi mărturii arheologice datează din epoca de piatră, iar mai apoi dovezi despre istoria acestei zone se referă la civilizația geto-dacică (cetatea Bâtea Doamnei). Prima atestare într-un document extern este din 1387 și într-un document intern din 31 iulie 1431, când Alexandru cel Bun dăruiește Mănăstirii Bistrița «... o casă a lui Crăciun din piatră». Așezarea cunoaște o importantă dezvoltare în timpul lui Ștefan cel Mare, când a fost construită Biserica «Sf. Ioan» și turnul-clopotniță. Parohul spiritual al orașului este Sf. Ioan Botezătorul. Ziua orașului este pe data de 24 iunie.

Lidia MOCANU – clasa a X-a D

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

CHIȘINĂU – ORAȘUL DIN PIATRĂ ALBĂ

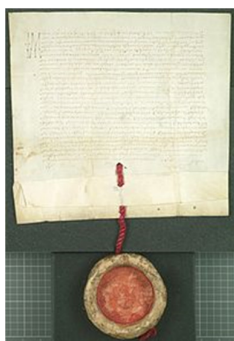

Chișinău este capitala, cel mai mare oraș și centrul administrativ, teritorial, economic, științific și cultural al Republicii Moldova. Orașul este așezat la o margine a pantei de sud-est al Podișului Central al Moldovei în zona de silvostepă, fiind străbătut de râul Bâc, un afluent al Nistrului. Este unul dintre cele mai mari orașe din Europa Centrală și de Sud. La 1 ianuarie 1984, aici locuiau 604 500 persoane, conform recensământului din 1989 – 661 400, în 1996 – 662 000 persoane, iar în 2004, la ultimul recensământ, 589 445 persoane. În prezent, Chișinăul găzduiește 672 000 de locuitori. Din punct de vedere administrativ, este divizat în cinci sectoare: Centru, Botanica, Buiucani, Râșcani și Ciocana.

Chișinăul este supranumit «Orașul din piatră albă». Respectivul supranume provine din abundența clădirilor deschise la culoare, fiind construite din piatră albă de calcar. Printre altele, primul vers din forma actuală a imnului orașului Chișinău, intitulat *Orașul meu* (muzică: Eugen Doga, versuri: Gheorghe Vodă, interpretă: Sofia Rotaru), este: *Orașul meu din albe flori de piatră*.

Prima atestare documentară a târgului datează din anul 1436, mai târziu fiind descris un târg rural prevăzut cu o hală de piatră, grupat în jurul parohiilor *Nașterea*

Fecioarei (Măzărache) și *Sfinții împărați Constantin și Elena* (Râșcani). În timpul domniei lui Alexandru cel Bun, documentele atestă existența unui sat pe malul drept al Bâcului care avea hotar comun cu moșia Chișinăului. În alte documente găsim și denumirea acestui sat: Visterniceni.

În 1772 unul din reprezentanții familiei Râșcanu spătarul Constantin Râșcanu a devenit posesorul părții de sud-est a moșiei Visterniceni. Constantin Râșcanu este ctitorul Bisericii Sfinților Împărați Constantin și Elena pe pereții căreia, se poate citi: « ... această Sfântă biserică a fost înălțată din temelii pe mijloacele robului lui Dumnezeu Constantin Râșcanu, mare spătar, în anul 1777 ». Până în 1812 târgul moldovenesc se ridica pe malul Bâcului, în jurul Pieței Vechi, numărând 7 parohii și aproximativ 5.000 de locuitori.

Pe teritoriul Chișinăului și în împrejurimile sale se află numeroase zăcăminte de materiale de construcție: var, calcar, piatră, argilă, nisip, pietriș. Sunt exploatare cinci zăcăminte de piatră și var stins: la Cricova, Mileștii Mici, Chișinău, Făurești, Goian, Cărămida. Țigla se produce din materia primă extrasă

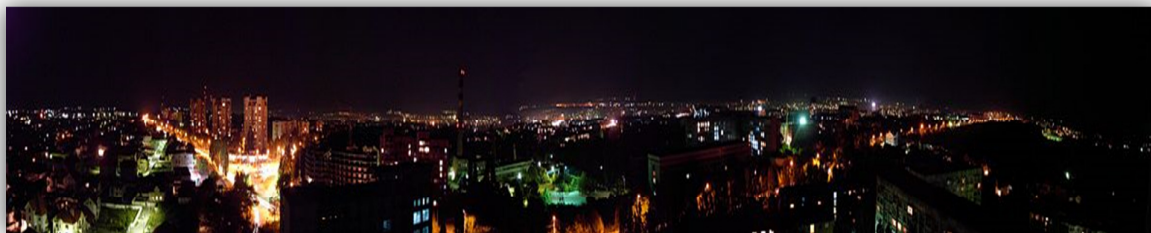
la carierele din Bubuieci și Mileștii Mici, iar nisipul, prundișul și pietrișul se extrag la Cobusca și Vadul lui Vodă.

Rezervele de ape subterane ale Chișinăului permit aprovizionarea parțială a municipiului cu apă potabilă. Din cantitatea totală de apă folosită pentru aprovizionare, 20% provine din apele subterane. În straturile acvatice sarmatice sunt și ape minerale. Acestea sunt utilizate pentru tratarea maladiilor gastro-intestinale.

Apele curgătoare din Chișinău fac parte din bazinul Nistrului. Prin Chișinău curge râul Bâc, iar la periferia sa de sud-vest râul Ișnovăț, afluent al Bâcului. Râul Bâc are o lungime de 155 km, suprafața bazinului fiind de peste 2000 km². Bâcul se revarsă în fluviu Nistru la un km distanță de satul Gura Bâcului din raionul Anenii Noi. Debitul maxim al apelor mari de primăvară în râul Bâc a fost de 40,7 m³/s (1973), iar al viiturilor pluviale de 222 m³/s (1948).

În zona suburbană a municipiului au fost amenajate rezervoarele de apă de la Ghidighici și de la Ialoveni ca locuri de recreere și agrement. În parcurile din cartierele Râșcani și Botanica, la Bariera Sculeni, au fost construite cascade mici cu lacuri naturale.

La 30 aprilie 1958 este fondată la Chișinău compania publică de televiziune din Moldova, acum «Teleradio Moldova». În martie 1988 s-a dat în exploatare rețeaua de la Strășeni, de unde se face și astăzi retransmiterea programelor pentru Chișinău și zonele adiacente capitalei. În octombrie 1990 începe transmiterea în Chișinău a primului canal românesc de televiziune, «TVR 1».

Turnul de Televiziune din Chișinău

«Shopping Malldova» este un centru comercial din Chișinău, Republica Moldova. Centrul este amplasat în proximitatea sectoarelor Centru și Botanica, fiind inaugurat la 21 noiembrie 2008. Malldova este primul centru comercial de retail și divertisment de mare format din Republica Moldova.

Diana ANDRIEȘ – clasa a IX-a B

Îndrumători: **prof. Valerica Beatrice NICA** și **prof. dr. Petru ISTRATE**

CĂUȘENI – ORAȘUL MEU NATAL

Bustul lui Alexei Mateevici

Orașul Căușeni este situat în sud-estul Republicii Moldova, la 83 km de Chișinău, în regiunea teraselor cu stepă aparținând Nistrului. Orașul este traversat de râul Botna și afluentul lui Lunguța. Relieful orașului Căușeni este accidentat, fiind înconjurat de dealuri. Denumirea localității ne vorbește despre forma reliefului.

Prima atestare documentară a Căușenilor datează din anul 1470. În sec. al XVI-lea această localitate este menționată ca târg. În această perioadă orașul devine și reședință a Hanatului Crimeei. Pe la mijlocul anilor '60 ai sec. al XVIII-lea, la Căușeni se află una din reședințele mitropolitului Proilaviei, cu aportul căruia se restaurează «Biserica Adormirea Maicii Domnului». În anii 1806-1812 localitatea devine capital Bugeacului. Treptat, pe aceste meleaguri s-au dezvoltat agricultura, meșteșugăritul și comerțul.

După includerea Basarabiei în componența Imperiului Rus, orașul se degradează până la o simplă localitate sătească. Totuși, în toamna anului 1940 autoritățile sovietice au transformat Căușeniul în centru raional, iar în 1965 acesta a obținut statut oficial de oraș.

Originari din Căușeni sunt: Boris Godin, unul dintre cei mai buni baritoni din Republica Moldova; Grigore Grigoriu, inegalabilul actor, cunoscut, în special, pentru rolul lui Zobar din memorabila *Șatra*; Lev Berinski, poet și traducător; poetul Victor Tulbure; scenaristul Vladimir Berezinski.

Orașul Căușeni are ca ramuri economice de bază: Industria alimentară, de panificație și a materialelor de construcție. În localitate activează 125 de societăți, 332 întreprinderi individuale și 3 gospodării agricole. Cele mai mari întreprinderi de produse cerealiere sunt «Semințe-Agro» S.A. și «Elevatorul» S.A. În Căușeni funcționează sucursalele unor bănci comerciale (5), 27 de magazine, un centru de informații și telecomunicații cu 3300 de abonați. Se preconizează deschiderea rutei turistice pe traseul: Căinari, Zaim, Căușeni.

Orașul Căușeni are o populație de circa 22.000 de locuitori, majoritatea constituind-o moldovenii / românii. Rețeaua instituțiilor de învățământ este formată din: 2 școli medii de cultură generală, 4 licee teoretice – «Mihai Eminescu», «Alexandr Pușkin», «Alexei Mateevici» și «Ion Creangă» o școală polivalentă și 6 instituții preșcolare de învățământ. Spitalul din oraș dispune de peste 100 medici și asistente cu studii superioare și peste 250 cu studii medii speciale. Centrul medicilor de familie are angajați 40 medici și 58 asistente medicale. În Căușeni activează o școală sportivă unde copiii și tinerii practică în special fotbalul. Copiii de la casa de creație din oraș practică: dansurile sportive și moderne, cartingul, orientarea sportivă. Conform tradiției, în oraș se desfășoară anual competiții internaționale la lupta națională: «trânta».

Centrul de tineret si sport

Rețeaua de instituții culturale este formată din Casa de Cultură și biblioteci publice. La casa de cultură funcționează colective de artiști amatori, 6 din ele au fost decorate cu titlul de colective populare. În anul 1995 ansamblul popular de cântece și dansuri „Spicușor” și colectivul popular „Baștina” au participat la Festivalul Folcloric din România, de unde au revenit cu premii.

Diana ANDRIEȘ – clasa a IX-a B

Îndrumători: **prof. Valerica Beatrice NICA** și **prof. dr. Petru ISTRATE**

REZINA – ORAȘUL DE PE NISTRU

Fost târg, Rezina a devenit astăzi oraș în Republica Moldova și reședință a raionului omonim, fiind situat pe malul drept al Nistrului, la 98 km de municipiul Chișinău și la 3 km de gara orașului Râbnita.

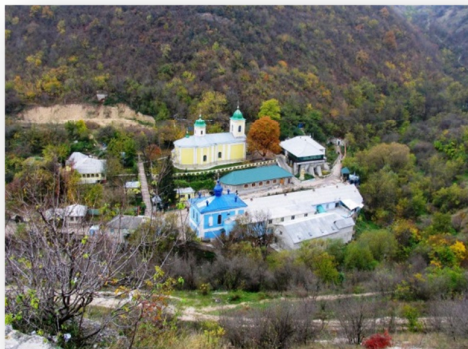
Toată regiunea Rezinei, situată pe malul râului Nistru, este pitorească. Un interes deosebit prezintă două rezervații naturale: Saharna (670 ha) și Țipova (430 ha). De o rară frumusețe este râulețul Saharna, care formează 22 cascade mici, printre cele mai impresionante numărându-se «Cascada Țiganului». Rezervația naturală Țipova se întinde pe vechile terase ale Nistrului și pe valea râului Țipova, care, curgând prin defileu, formează mai multe cascade. Pe malul drept al acestui râu, între văgăuna Blănăriței și Valea-Satului, se mai păstrează urmele unei fortificații getice.

Rezina se remarcă prin industria sa. Cea mai importantă fabrică din oraș este cea de ciment, o sucursală a grupului Lafarge România, lider mondial în materiale de construcții.

Orașul are o vastă rețea de instituții culturale: Palatul de cultură, 2 biblioteci publice și 9 formații artistice de amatori, printre care corul «Doina Nistrului», teatrul de păpuși «Spiriduși», formația folclorică «Opincuța».

Fiind atestată documentar încă din timpul domniei lui Ștefan cel Mare (1495), Rezina adăpostește chiliile și lăcașuri de rugăciune, ce datează de 800-900 de ani.

Lângă Saharna s-a păstrat un vechi complex monastic, săpat în stâncă, Mănăstirea Saharna, unul dintre cele mai vechi așezăminte monahale din Republica Moldova (1776). Astăzi aici pot fi vizitate chiliile călugărilor și o biserică rupestră.

În apropierea satului Țipova se află complexul monastic cu hramul «Adormirea Maicii Domnului». Acest ansamblu e compus din două mănăstiri. Mănăstirea veche, săpată într-o stâncă gigantică de calcar, include 18 peșteri, legate prin treceri interioare.

În regiune se găsesc mai multe monumente arheologice de la Horodiște (sat cunoscut, în special, ca loc de naștere al prozatorului și dramaturgului Ion Druță), Țipova, Țareuca (satul în care locuiesc părinții mei) Mateuți și Saharna, toate fiind considerate de specialiști așezări geto-dacice.

Cristina DOLIȘINSCHII – clasa a XII-a D

Îndrumători: **prof. Valerica Beatrice NICA** și **prof. dr. Petru ISTRATE**

BÂRLADUL ODINIOARĂ ȘI ASTĂZI

Bârladul se numără printre primele orașe din Moldova din punct de vedere social și economic, fiind la limita dintre zona Orientului și cea a Occidentului.

Urbea intersectată de râul cu același nume a constituit, de-a lungul veacurilor, un important vad comercial. Negustorii și meșteșugarii au stat la baza dezvoltării vieții citadine, dând târgului și orașului moldovenesc un caracter comercial-meșteșugăresc, umbrit însă de numărul mare al celor care continuau să se ocupe cu agricultura și creșterea animalelor. Nu numai viața economică, ci și întreaga înfățișare a orașului cunoaște prefaceri adânci, în toate domeniile vieții publice, fiind evident procesul de modernizare în administrație, în justiție, în activitatea polițienească și prin reorganizarea unor servicii publice.

Transformările au fost semnificative, mai ales, în imaginea arhitectonică a orașului, în aspectul său urbanistic, care începea să corespundă tot mai pronunțat accepțiunii și imaginii generale despre o astfel de așezare. Însăși concepția despre urbanistică a devenit mai modernă, lucru vizibil în forma rectangulară a rețelei stradale, în lărgirea bulevardelor și, nu în ultimul rând, în înfățișarea arhitectonică a clădirilor. Textura stradală este unul dintre elementele cele mai caracteristice ale fizionomiei unui oraș, dându-i acestuia trăsăturile care îl individualizează. Planul orașului Bârlad a fost determinat de condițiile de topografie locală, de particularitățile dezvoltării istorice, de evoluția economică, dar și de factorul uman cu diversitatea sa. După Unirea Principatelor și constituirea României moderne, a început un proces alert de modernizare a țării și implicit a orașelor. Adoptarea de modele occidentale se regăsește, după cum putem constata, până și în acest târg de provincie, care era Bârladul de la mijlocul secolului al XIX-lea. Odată cu Regulamentele Organice se instituie și se perfecționează formele și instrumentele de control care vor administra modernizarea urbană.

Deși astfel de progrese s-au produs treptat și la nivelul Bârladului, acestea s-au făcut anarhic, dând unor cartiere înfățișări dintre cele mai bizare. Despre o sistematizare propriu-zisă nu se poate vorbi până la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul celui următor, asta în condițiile în care între anii 1900-1906 s-a întocmit primul plan topografic, de inginerul George T. Negruzzi, ce a constituit un important reper de proiectare edilitară pentru specialiștii de atunci. Contrastele edilitare dintre centru și mahalalele sărăcicioase de la periferie nu trebuie estomate, dar nici exagerate, ele înscriindu-se în contextul firesc al epocii și introducerii târzii a unei legislații moderne și eficace în această privință. Preocupările conducătorilor orașului erau îndreptate mai ales spre anumite direcții prioritare precum: pavarea străzilor și întreținerea celor centrale, alimentarea cu apă potabilă, menținerea în limite civilizate a curățeniei, prevenirea incendiilor și diferitelor molime.

Cuza, de altfel, s-a interesat îndeaproape de administrația țării, voia să fie bine informat, prin rapoarte trimise direct de șefii instituțiilor, uneori cerceta personal și pe neașteptate aceste instituții. Tradiția populară a consemnat în memoria orală cum, îmbrăcat în haine obișnuite, cutreiera orașele, spre a-și da seama, la fața locului, de starea adevărată a lucrurilor, de felul cum vindeau negustorii marfa, în special alimentele de primă necesitate, dacă măsurau sau cântăreau drept, dacă agenții administrației își făceau datoria. Când trece, în august 1860, prin Bârlad, Cuza e informat în scris de președintele

municipalității care-i prezintă bugetul orașului și-i arată prețurile medii ale articolelor de primă necesitate: făina, pâinea, carnea de vacă, lumânările. Un raport scris îi prezintă și unul dintre magistrații locali, indicând stadiul lucrărilor tribunalului, precum și suma de bani aflată în păstrarea acestei instituții.

Primul prefect al ținutului Tutova, devenit prin reforma administrativă din 1865, a fost Constantin Costache. Acesta a fost, după 24 ianuarie, înaintat în armată cu gradul de căpitan și a fost făcut aghiotant domnesc. În același timp domnitorul l-a numit prefect al ținutului Tutova. Ca prefect, el a acționat în toate direcțiile pentru realizarea operei reformatoare a domnitorului. În calitate de deputat al Bârladului în Adunarea legiuitoare a țării, el s-a situat pe poziții democratice, progresiste, susținând votarea egalității tuturor cetățenilor în fața legii și proiectul împrumutării clăcășilor, fiind chiar autorul unui proiect propriu.

Relativ la reforma agrară și aplicarea ei, trebuie menționat și bătrânul Grigore Cuza, singurul unchi al domnitorului care mai trăia în perioada aceea. Grigore Cuza, care avea moșie în zona Vaslui. Acesta a susținut proiectul de reformă agrară a lui Mihail Kogălniceanu, proiect care a stat la baza Legii rurale din 14 august 1864, aplicând cât se putea de rapid legea și renunțând la răscumpărarea boierescului (clăcii).

Constantin Costache, ca prefect al Tutovei, s-a ocupat și de îmbunătățirea vieții locuitorilor, susținând că un mijloc important de ridicare a poporului este instrucția școlară. Atunci exista un singur local de școală publică la Bârlad. Se închiriau, după obiceiul vremii, unele case boierești, așa cum a fost aceea situată pe strada Belvedere (astăzi Bulevardul M.C. Epureanu, nr. 3). Constantin Costache a susținut înființarea Școlii publice Nr. 2 din Bârlad. După demisia lui Constantin Costache a fost numit prefect al județului Tutova Gh. Lambrino. Aceștia împreună cu primarul A.V. Ionescu au avut multiple preocupări edilitare, inclusiv legate de construcția unui imobil pentru un spital public (Bârlad și «Elena Beldiman»).

Este absolut normal ca o așezare ca Bârladul secolului al XIX-lea, alcătuit din case care nu aveau în construcția lor decât materialul caracteristic regiunii, adică lemn și pământ, să sufere mult de pe urma incendiilor. Pe ulițele strâmte și întortochiate, casele, construite în cea mai mare parte din paiante și vălătuci acoperite cu paie, stuf, scânduri sau șindrila, cu coșuri defectuoase, erau un permanent material inflamabil pentru orice scânteie. Înființarea unui asemenea serviciu de pompieri sau tulumbagii, cum se spunea pe atunci, era foarte interesant și util, în contextul deselor calamități ce au afectat orașul.

Parcul orașului, înființat la 1834 ori după alte surse în 1846, a beneficiat de îmbunătățiri considerabile, în 1865, datorate unui edil cu spirit de inițiativă și gospodăresc, primarul Andrei V. Ionescu, fapt pe care îl relatează el însuși într-un memoriu scris la îndemnul omului de cultură Iacov Antonovici: «La 1865 s-au început și înfrumusețarea Grădinii Publice, construind bănci de fier, fanăre de iluminat care nu erau; aranjând drumurile într-un mod sistematic; căci am tăiat multă pădure din ea; numai ca să o aranjeze cât s-au putut mai bine; atuncea am construit Pavilionul cel mare ca în caz de ploaie vizitatorii grădinei să aibă unde a se adăposti; atuncea am construit sere pentru păstrarea florilor tropicale, prevăzându-le cu cuptoare care le încălzeau; atuncea am adus apă construind un bazin, unde azi este așezat bustul lui George D. Palade».

Ulterior două noi parcuri vor completa în mod fericit amenajările vegetale ale orașului, ele concurând mai vechea Grădină Publică ca spațiu de distracție și promenadă prin amplasamentul lor central.

O altă problemă abordată a fost pavarea străzilor și a ulițelor din oraș care reprezenta o stringentă necesitate căci, așa cum relatează același edil Andrei V. Ionescu, într-un memoriu din 1861, în centru «gloderia era nemaipomenit de mare, astfel că în dosul Hotelului Grandes s-a înecat un cal și altul vizavi de Leizer Kafman pe strada Principală». Ca soluție s-a propus «paveluirea orașului cu piatră de Putna», lucrare ce costa 12.000 de galbeni, încât a trebuit să se «pună biruri, adică de 8.000 de galbeni, căci municipiul nu a dispus decât de 4.000 galbeni anual».

Domnitorul unirii a avut întotdeauna grijă, chiar și indirect prin rudele și colaboratorii săi apropiați de urbea sa natală. Orașul în această perioadă începe treptat să își schimbe înfățișarea, făcând o tranziție din ce în ce mai consistentă de la modelul orașelor orientale spre cele occidentale.

Răsfoind presa bârlădeană descoperi cu emoție evenimente, personalități și modul lor de reflectare în mentalitatea colectivă locală, despre care generațiile mai vârstnice ori mai tinere au auzit întâmplător - din istoria orală -, fie din manualele școlare, fie din bibliografii, ori, cel mai adesea, prin intermediul arhivelor și a pasionaților de istoria națională (din păcate, din ce în ce mai puțini). Dar din noianul informațiilor aflăm cu uimire și satisfacție despre existența unei numeroase elite românești între anii 1877 și 1946, trecută apoi prin sabia nemiloasă a comunismului proletar care a decapitat-o și la propriu și la figurat.

Nici ziarelor din a doua jumătate a secolului al XIX-lea ori de început de secol XX nu le era indiferentă soarta românilor din provinciile aflate sub ocupație, problema națională fiind prezentă în multe din cotidienele locale. Ziarul «Semănătorul», informează starea de spirit a bârlădenilor. Elevii Liceului «Gh. Roșca Codreanu», cereau oficialităților bârlădene să organizeze unele serbări în oraș «astfel cum o simțise în inimile lor românii adunați la sacrul mormânt de la Putna, cum poate fi manifestată și în sufletul bârlădenilor prin o serbare românească locală» («Semănătorul», an. II, nr. 32, august 1871).

Ziarul «Paloda» din 28 august 1898 sublinia calitățile omului muncitor, inteligent, exigent, sobru, de o mare voință, conchizând: «Ion Popescu a insuflat elevilor iubirea de patrie, iubirea de limba lor strămoșească, încrederea în puterea și vitalitatea Românilor». (Ion Oprea, *Mari personalități ale culturii române într-o istorie a presei bârlădene. 1870-2008*, Editura Pim, Iași, 2008, p.163). Despre personalitatea acestuia vezi și Gh. Vrabie, *Bârladul cultural*, Bârlad, 1938.

Tot la Bârlad apare în 1917 un ziar intitulat «România Mare» la Tipografia C. D. Lupașcu - Bârlad, conținutul articolelor fiind centrate pe promovarea idealurilor naționale.

În cancelaria Liceului «Gh. Roșca Codreanu» s-au pus bazele secției Bârlad a «Ligii Culturale» de Sfântul Dumitru, la 26 octombrie 1909. «Liga» a organizat activități ce au cuprins o paletă largă de manifestări de genul: lecturi, declamații, muzică vocală și instrumentală.

Odată cu apariția «Academiei bârlădene» (1915) rolul «Ligii» începuse să își piardă din importanță. Publicațiile acesteia, gen - «Buletinul Ligii Culturale» din Bârlad și ulterior «Foaia Ligii Culturale» (al cărei număr 1 a apărut în anul 1916, luna ianuarie, anul VI) conțin deseori și semnătura profesorului Neculai D. Neștian. (Gh. Clapa, în mss.)

La 20 noiembrie 1913 conferențiază la Bârlad istoricul A. D. Xenopol, despre «Politica austriacă față de noi», în cadrul «Ligii Culturale»: «lume multă - pentru că nu se știa... - și însuflețire multă, fiindcă nu se

putea altfel (v. Traian Nicola, Fragmente de cronică bârlădeană, în *Bârladul Odinioară și Astăzi*. Miscelaneu, București, 1980, p. 541).

Anterior în 1906 în cadrul aceleiași instituții mai avusese o intervenție în scopul strângerii de fonduri pentru ridicarea unei statui a domnitorului unirii - Al.I. Cuza la Iași.

Locomoția a reprezentat chiar și pentru o societate mai puțin dezvoltată, cum era cea română și în speță cea bârlădeană, de la sfârșitul secolului al XIX-lea, un element subsidiar, dar nu mai puțin important al vieții citadine.

Înainte de apariția căilor ferate și a automobilelor, transportul se realiza cu poștalioane, căruțe și birje.

Primele mijloace de transport publice individuale au apărut sub influență rusească la București în 1928, iar la Bârlad se pare că au apărut în anilor 1870, sub forma trăsurilor denumite generic de piață (deoarece în această zonă staționau cel mai adesea) ca urmare a faptului că la 13 septembrie 1872 a avut loc racordarea orașului la rețeaua feroviară prin construirea căii ferate Tecuci-Bârlad și a stației C.F.R. S-a simțit atunci nevoia asigurării transportului călătorilor care mergeau sau se întorceau de la gară. Importanța acestora a crescut simțitor și cuantificabil în timp, mai ales că după 1878, Bârladul devine și nod de cale ferată, prin construirea liniilor Bârlad-Galați și Bârlad-Fălciu. Acest fapt, ca și construirea Șoselei Naționale Iași-București, care străbătea localitatea de la Nord la Sud, a adus modificări în structura internă a orașului și a contribuit la sporirea tranzitului de persoane și mărfuri.

Birjele sau trăsurile se foloseau la transportul orășenesc sau pentru agrementul persoanelor cu o anumită stare socială. Până la apariția lor, deplasarea persoanelor ce nu aparțineau protipendadei se făcea aplicând dictonul «încet dar sigur», adică pedestru.

În amintirile bârlădenilor, au rămas celebrele bătai cu flori ale doamnelor, aflate în trăsurile, din timpul plimbării de-a lungul bulevardului George D. Palade, sau de la intrarea în Grădina publică. Loc predilect de promenadă era spațiul unde se etalau ultimele toalete, după moda de la Paris, dar și unde puteai întâlni hilare mijloace de deplasare. Un fost elev bârlădean, Gheorghe Mangu, se destăinuie, evocând asemenea promenade: «În vremea aceea, la Bârlad erau trăsurile elegante și confortabile, trase de cai frumoși și bine îngrijiți. Seara trăsurile treceau cu perechi la promenadă spre grădina publică. Punct de atracție al orașului, aceasta era o oază de pomi și flori, un parc natural cu alei, bănci și un chioșc în care cânta fanfara militară».

După liniștea de peste an, în cele 10-15 zile cât ținea iarmarocul, bulevardul se însuflețea de nu-l mai recunoșteai: gălăgie, muzici, muzicuțe, trompete, tobe și un du-te-vino neîntrerupt; tineri, bătrâni, copii, alergau spre iarmaroc, orașul distracțiilor; trăsurile, tramcare improvizate și chiar «bastardul» lui Diaconu (un dinozaur de automobil, obținut din vânzarea de flori) cărau lumea la petrecere.

Trăsurile nu erau doar un moft ori etalon social, ci și o necesitate, determinată de gloderia aproape omniprezentă și de starea pavajului plin de gropi, pe care își scâlția ghetetele trecătorului obișnuit.

În general, trăsurile se prezentau bine, erau prevăzute cu poclit pentru ploaie și strapontină (scaun pentru a treia persoană) unele dintre ele erau capitonate cu pluș roșu sau albastru, cu o pernă la spate,

eventual în funcție de condițiile climatice cu o învelitoare care se punea pe picioare, brodată cu monograma proprietarului. Roțile cu spițe, vopsite cel mai obișnuit în alb atrăgeau atenția, iar birjarul era îmbrăcat într-un fel de caftan având la oiștea de la trăsuri doi cai înhămați. Fiecare proprietar se îngrijea ca trăsura sa să fie cât mai elegantă și mai atrăgătoare, pentru «a lua fața concurenței». Cu timpul cercurile de fier de la roți au fost înlocuite cu cele de cauciuc veritabil, astfel ca drumul să fie cât mai lin, și să nu fie prea zgomotoase; au fost adăugate aripi care protejau clienții de stropii de apă murdară sau noroi, iar birjarii au ajuns să poarte giubele cu nasturi metalici și ceaprazuri. Aveau, ca peste tot, coșuri sau burdufuri de piele, care grație unui mecanism indispensabil se puteau ridica ori coborî după necesitate, în funcție de vânt, ploaie sau soare. Pe atunci bârlădenii se mândreau cu aceste trăsuri deoarece erau mai mari decât birjele Iașului, care erau trase de un singur cal.

Pe timpul iernii, când zăpada acoperea străzile, acestea erau substituite de sânni, trase de cai cu zurgălăi, care le anunțau prezența de la depărtare, și care se închiriau în aceleași condiții ca și birjele. Sânniile aveau un aspect asemănător cu cel al unor cutii puse pe patine lungi și subțiri și se acopereau cu covoare de lână sau cu blană.

Un alt loc de parcare era în apropierea Podului Roșu sau a Pieței Sf. Ilie («unde ceainăriile adăposteau birjarii de noapte întârziați, care își plimbau între dâșii ceainicele aburinde»), iar seara lângă cafenelele mai frecventate, cum era cea a lui Manzavinatos ori Bursa, pentru a veni în ajutorul chefliilor. Distracția copiilor era de a se atârna de ele și de a ajunge, spre supărarea birjarilor, pe nepusă masă în diferite colțuri ale orașului, sau de a lovi caii în locuri sensibile spre disperarea vizitiului nevoit să facă curse neplanificate.

Din ziarul «Bârladul», datat 6 decembrie 1909, cu un articol intitulat *Take Ionescu la Bârlad*, avem indicii despre cum trebuie să fi arătat o desfășurare în forță a acestor numeroase și diverse mijloace de transport: «La plecarea de la gară T. Ionescu a fost luat în echipajul lui T. G. Emandi, iar ceilalți fruntași precum și o parte din cetățeni în echipajele și trásurile de piață, prea puține de altfel pentru numeroasa mulțime adunată».

Și Bârladul de pe vremea trásurii își avea poezia lui...

Dar timpurile, moda și, mai ales... gusturile se schimbă. După apariția automobilului și acest mijloc de transport și-a făcut apariția în urbe. La început timid, în trecerea oficialităților, cum îl întâlnim la o paradă, din mai 1912, prilejuită de venirea regelui Carol I în oraș: «Convoiul oficial s-a format apoi din fața Școlii Normale cu Regele, un ministru și prefectul județului într-o mașină care mergea încet către Palatul Administrativ - astăzi Teatrul - urmat de alte mașini oficiale și trásuri cu cai frumoși; iar în frunte moș Stroe S. Belloescu, moșneguț alături de bătrânică lui într-o trásurică de două persoane trasă de un cal mic (ponei) nu tocmai gras și mânat de el mergea la pas, parcă în măreția simplității, mai mândru decât toți cei ce compuneau solemnitatea» (Gh. Sillion, în mss).

Ulterior devine apanajul protipendadei și a celor câtorva taximetriști ce și-au făcut din posesia lor, o mică afacere spre supărarea proprietarilor de trásuri speriați de noul tip de concurență, dar trăind cu speranța unei coexistențe.

O fostă bârlădeancă își amintește de aceste începuturi: «...pe vremea mea singura mașină din Bârlad era a familiei Spiratos, și ca din entuziasm, intrau pe nepusă masă cu ea în curte și speriau pe Maria, femeia lor de casă. Cu trăsura se plimbau într-o măsură egală persoane de ambele genuri. Ghiocerul, era în mod unanim, de gen masculin».

În 1935 apar taximetrele, model Ford - 1929, ce variază ca număr, dar cu aproximație putem întâlni în Bârladul interbelic 6-7, asemenea automobile. Printre cei mai cunoscuți proprietari îi putem enumera pe: Ion Perianu, Scarlat Paiu, Iordache Berbeci, Costică Parfene, Gh. Berechet, Saul și alții. Locul de parcare era lângă Cinematograful Victoria unde se afla și stația de alimentare cu benzină și uleiuri. O statistică a anilor 1934-1936 ne oferă informații prețioase, indicându-ne că în Bârladul acelor vremi existau 14 autoturisme aparținând familiilor cu stare, 11 motociclete, 9 camioane și un număr neprecizat de biciclete. Pentru cei care nu aveau suficiente posibilități financiare, dar dornici de plimbări, mai mult ori mai puțin romantice, cu acest ultim mijloc de transport, se puteau găsi soluții, împrumutarea lor cu ora de la atelierul lui Leizer Manole, situat pe Strada Regală nr. 91. După modificările politice și mai ales economice din 1948 vor mai fi întâlnite doar câțiva ani, după care dispar înlocuite cu Zilluri și mai ales Moskviciuri – model 203 - de stat. Surprinzător peisajul citadin va fi populat în continuare de eternele birje ale bunicilor, ce vor fermeca prin aducere aminte și utilitate bârlădenii încă un deceniu.

BIBLIOGRAFIE

Proca Mirela, Proca Marcel, *Viata Cotidiana in Barladul Secolului Al XIX-Lea si Prima Jumatate a Secolului Al XX-Lea*, Editura Sfera, Bârlad, 2011

Prof. Simona ZAHARIA

BRĂILA – ORAȘUL DE PE DUNĂRE

Mă simt dator să fac o precizare încă de la început: am ales să aduc în atenția cititorilor orașul Brăila pentru că acesta este orașul copilăriei mele.

Dacă aș întreba cunoscuții, prietenii sau oamenii obișnuiți de pe stradă la ce s-ar gândi imediat, atunci când vine vorba de orașul BRĂILA, oare ce mi-ar răspunde?

Un *nostalgic* s-ar gândi, poate, la vremurile de altădată, când «orașul cu salcâmi» era preferat și iubit pentru farmecul lui deosebit, pentru magia și istoria sa și pentru fanfara militară care răsuna duminică de duminică în parcul Traian, în apropierea bătrânului ceas monumental.

Un *romantic* ar spune cu siguranță că Brăila are cea mai frumoasă fântână arteziană din câte există în România. Faleza cu sălciiile ei plângătoare este locul de promenadă, fără doar și poate, a localnicilor și turiștilor ajunși în orașul de la Dunăre. Este o plăcere să admiri creația sculptorului Constantin Lucaci în orice anotimp, și, din 1988, fântâna cinetică, aceasta fiind un simbol al orașului.

Un *meloman* s-ar gândi imediat la Concursul Internațional de Canto «Hariclea Darclee» organizat an de an de soprana *Mariana Nicolesco* la Brăila în memoria celei care a fost prima interpretă a operei *Tosca* de Puccini. Pentru câteva zile Brăila devine centrul muzicii simfonice, prilej cu care tinerii interpreți își demonstrează calitățile vocale și interpretative, devenind laureați ai festivalului.

Și cum sala extrem de frumoasă a teatrului «Maria Filotti» devine neîncăpătoare pentru un astfel de festival, cu o largă participare internațională, concertele se țin, de multe ori, în aer liber, pe esplanada de pe faleza orașului, unde este amenajată scena de vară.

Brăila a devenit de câțiva ani gazdă a unui alt festival internațional, de folclor, intitulat «Cântecul de dragoste de-a lungul Dunării», care are loc tot pe faleză.

De ziua Marinei Române, toată suflarea orașului participă la activitățile speciale dedicate acestui eveniment. Este o încântare să vezi paradele militare organizate pe Dunăre și jocurile marinărești care fac deliciul publicului cu acest prilej.

Un *gurmand* ar aprecia negreșit scrumbia de Dunăre. Cu siguranță, acesta se poate procura în timpul sezonului din halele de pește ale orașului. Unde se mai poate mânca o scrumbie proaspătă și delicioasă sau se poate bea și o bragă rece?!? Câte orașe se pot mândri cu așa ceva? Și, dacă tot veni vorba de mâncare, cred că tot la Brăila se poate mânca cea mai gustoasă plăcintă cu brânză care se poate face pe lumea asta. Eu vă garantez că niciunde nu aveți o ocazie mai bună de a-i da de gust, decât la Brăila. Nu știu ce anume o face așa de bună, secretul fabricației e, probabil, păstrat cu strășnicie din tată-n fiu, dar e unică.

Un *croitor* ar aduce în discuție fabrica de cămăși «Braiconf» care a rezistat în top vremii și vremurilor din 1950 încoace. Ce om de afaceri nu are în garderoba lui măcar o cămașă business marca «Braiconf»? Până și în revistele răsfoite în avion găsești reclame la cămășile produse la vestita fabrică din Brăila.

Un *reumatic* ar vorbi, mai mult ca sigur, de beneficiile *Lacului Sărat*! Aici vin din toate colțurile țării bolnavi cu probleme reumatice să-și mai aline durerile cu apa și cu nămolul natural tămăduitor. Vara tramvaiele care fac legătura între oraș și stațiunea Lacul Sărat devin neîncăpătoare în momentele de vârf pentru cei dornici de plajă și baie în lac.

Răsfoind materiale pe internet despre bătrânul oraș dunărean, am fost surprinsă să descopăr că orașul Brăila este printre primele din țară care a avut tramvai electric (din 1897). Atestată documentar în anul 1368, Brăila a avut, din cauza poziției sale geografice, o istorie zbuciumată.

Aș aminti numai faptul că a fost sub ocupație turcă între anii 1538-1540 și apoi transformată în raia turcească vreme de aproape trei secole (1554-1829). Am fost încântată să aflu că frumosul oraș dunărean a avut o perioadă de înflorire în perioada interbelică, prin 1930 la Brăila se stabilea prețul cerealelor în Europa, la Bursa Agricolă. În zilele noastre, Brăila nu mai seamănă cu cea de altădată. Doar munții Măcin străjuie de departe urbea dunăreană și stau mărturie veacurilor străbătute împreună în timp.

Brăila apare și într-o zicală pe care mulți o folosesc, dar puțini știu tâlcul ei.

Cine nu știe zicala «*a nimerit orbul Brăila*»? Dacă ați văzut o singură dată o hartă a orașului, vă puteți da seama de unde vine această zicală. Aici toate străzile sunt fie radiale, fie concentrice. Cele radiale duc în centrul vechi al orașului, adică - după hartă - la marginea lui, aproape de Dunăre și nu ai cum să te rătăcești.

După mine, Brăila e un oraș frumos, dar pe care mulți îl ocolesc în drumul lor spre mare, venind din nordul țării, din

Moldova. Din dorința de a scurta traseul și pentru a evita aglomerația urbană, folosesc șoseaua de centură a orașului.

Nu știți ce pierdeți. Dacă mai aveți ocazia să ajungeți în această parte de țară, dragi cititori, nu zăboviți. Acordati-vă un răgaz și poposiți un ceas măcar în vechea urbe dunăreană. Veți regăsi o parte din lucrurile amintite de mine în această pledoarie pentru orașul copilăriei mele. Dar veți descoperi și altele pe care nu le-am amintit: Parcul Monument, Grădina Publică, Muzeul Brăilei, Casa Memorială «Panait Istrati», Gara fluvială, (azi proprietate privată), Grădina Zoologică etc.

Vă mai invit să faceți ceva: gândiți-vă numai câte personalități a dat Brăila de-a lungul timpului. Lista e lungă, și - ca și mine - ați fi surprinși să descoperiți cine face parte din această categorie. Gândul mă duce la oameni de cultură, sport, militari de carieră, academicieni. Pe lângă numele deja amintite în contextul acesta aș mai adăuga: Johnny Răducanu (muzician de jazz), Nicu Alifantis (cântăreț de muzică folk), George Grigoriu (compozitor, cântăreț), Vasilica Tastaman, Ștefan Mihăilescu Brăila și Catrinel Dumitrescu (actori), Diana Mocanu, Beatrice Câșlaru și Camelia Potec (înotătoare) Nicolae Rainea (arbitru de fotbal), Anișoara Cușmir Stanciu (atletă), Ana Aslan și Mina Minovici (medici) Perpessicius (istoric și critic literar, folclorist, eseist și poet), Gheorghe Munteanu Murgoci (geolog, mineralog și pedolog) Fănuș Neagu (academician, director de teatru, dramaturg, povestitor, memorialist, nuvelist), Mihail Sebastian (romancier și dramaturg). Și lista celebrităților rămâne deschisă...!

Prof. dr. Elisabeta MINCIOR

BUCUREȘTI – CAPITALA ROMÂNIEI

«Turism înseamnă cultură și cunoaștere»

-G. Călinescu

Orașul București este cunoscut drept capitala României (încă din 1862), fiind un important centru politic, economic, comercial, financiar, cultural și turistic. Treptat orașul a suferit o serie de schimbări, devenind centrul mass-media, dar și al culturii și scenei artistice române.

Arhitectura sa aparte reprezintă un amestec între istoric și modern, reflectând istoria variată a orașului. Nu întâmplător, în perioada interbelică arhitectura elegantă și sofisticată i-a adus titlul de «Micul Paris».

Capitala României este situată în partea de sudică a țării, în Câmpia Română, la o altitudine de aproximativ 60-90 m, pe râurile Dâmbovița și Colentina. Orașul se întinde pe o suprafață de 228 km, cu 6 sectoare, și are o populație de peste 2 milioane locuitori (cea mai numeroasă din țară), fiind, din punct de vedere al numărului de locuitori, al treilea oraș din regiune, după Atena și Istanbul.

Clima orașului este temperat-continentală, cu ușoare nuanțe excesive și cu unele diferențieri ale temperaturii.

În cadrul transportului feroviar și aerian național București se clasează pe primul loc, Gara de Nord (inaugurată în 1872) fiind cea mai mare a orașului și a țării. Transportul rutier se caracterizează prin șoselele sale modernizate ce pornesc spre diferite colțuri ale țării. Lungimea totală a liniilor de metrou depășește 60 km.

Prin funcțiile sale complexe, prin poziția în cadrul țării și prin numeroasele obiective cu valoare istorică, Bucureștiul reprezintă unul din principalele centre turistice ale României, dispunând de o apreciabilă bază materială în continuă extindere. Printre obiectivele sale turistice remarcăm: Ateneul Român, Parcul Cișmigiu, Biserica Stavropoleos, Curtea Veche, Calea Victoriei, Catedrala Patriarhală, Arcul de Triumf, Palatul Parlamentului și Casa Poporului.

Andrei IORDACHE – clasa a IX-a B

Îndrumători: **prof. Valerica Beatrice NICA** și **prof. dr. Petru ISTRATE**

CLUJ-NAPOCA – PRO ET CONTRA

CLUJ-NAPOCA – CAPITALA ARDEALULUI

Cluj-Napoca reprezintă un oraș românesc cu o bogată istorie, devenind un simbol pentru transilvăneni. Este un oraș vechi, dacă analizăm clădirile și străzile sale, acestea din urmă fiind înguste și îngreunând circulația actuală. Oamenii care au vizitat o astfel de urbe doresc să revină, căci sunt mulțumiți de ceea ce găsesc aici.

Ca și Iașul meu drag, Clujul rămâne un imens centru studentesc, cu o viață de noapte apropiată de cea din Vest, cluburile fiind întâlnite peste tot, iar cinematografele funcționând până la ore înaintate din noapte.

Orașul se remarcă prin activități științifice, culturale și artistice, iar monumentele sunt o adevărată atracție turistică. Merită văzute mai multe muzee printre care amintim: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Palatul Bánffy sau Muzeul Etnografic al Transilvaniei.

Răzvan APROTOSOAEI – clasa a XII-a D

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

M-AM INTORS DE LA CLUJ...

Clujul este un oraș frumos, însă în oraș nu se întâmplă mai nimic. Oamenii sunt plictisitori și un pic recalitrantși. Mai exact: am avut (ne-) norocul de a întâlni un taximetrist, iubitor de orașul lui, care a fost foarte surprins când i-am zis că-i neinteresantă această urbe din Transilvania. M-a dat jos imediat! Pentru a nu se lăsa cu urmări nedorite, am luat-o pe jos până în centru.

Arhitectural, orașul e frumos: alei mari, asfalt, ceea ce cu greu găsești în alte părți ale țării. E de ținut minte! Păcat că o clujeancă sadea nu știe să aprecieze asta...

Se zice că e unul dintre orașele cele mai dezvoltate economic. E adevărat, pentru că nu investesc în nimic! Serios! Mai au încă troleibuze pe șosele din 1980. Cu ele s-au plimbat părinții părinților noștri! De atunci nu s-a mai cumpărat și construit nimic!

O altă problemă pe care am întâlnit-o în Cluj e legată de «frecvența» alimentărilor. Am mers 2 km pentru a descoperi prima alimentară. În schimb, dacă rămâneai fără benzină, puteai să-ți cumperi din belșug. Am numărat peste 7, una lângă alta. Dacă n-ai mașina, nu-i nicio problemă: am numărat peste 4 showroom-uri. Dacă ți se strică mașina, nu-i nicio problemă: am numărat peste 3 magazine de piese auto și ulei de schimb. Dar, dacă nu ești un Bear Grylls și te apucă setea... ai toate șansele să mori. Am stat și m-am tot gândit de ce se întâmplă asta. Probabil, au dealuri pe la fiecare scară... Foarte probabil!

În concluzie, nu mergeți la Cluj, dacă nu vreți să vă plictisiți!

Mihai Alexandru BRÂNZILĂ - clasa a XII-a D

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

DACĂ-L ASCUȚI CÂNTÂND PE DUMITRU FĂRÇAȘ...

(DESPRE ȚARA MOȚILOR)

Dacă-l ascuți cântând pe Dumitru Fărcaș, la taragot, te îndrăgostești de plaiurile ardelen. După ce l-am ascultat pe Fărcaș, am vrut să cunosc meleagurile lui natale.

Țara Moților este o regiune etnogeografică situată în Munții Apuseni, pe bazinul superior al râurilor Arieș și Crișul Alb. Cuprinde porțiuni din actualele județe Alba, Arad, Bihor, Cluj și Hunedoara. O porțiune din regiune este parte a Parcului Natural Apuseni. Așa este definită de către Wikipedia regiunea unde s-au stabilit moții. Aceștia trăiesc în sate împăștiate, la altitudini de peste 1.400 m, mai înalte decât orice alte așezări permanente din România.

Țara Moților începe tradițional la Bistra, înainte de Câmpeni, numit mai demult Topani de către moți sau Topesdorf de către austrieci, fiind considerată tradițional capitala moților, iar satele de pe râul Arieș, spre Turda (Lupuș, Sălciua etc.) sunt locuite de mocani.

Moții mai sunt cunoscuți și sub numele de topi (în germană 'Die Zopfen').

În trecut a existat și o regiune administrativă cu numele de Arieș (râul a fost numit așa deoarece apele sale aduceau aur din munte).

Locuitorii satelor fie erau mineri în minele de aur, fie creșteau animale (oieritul fiind la mare cinste, porcul nu lipsea din gospodăria săteanului și se mergea la cosit fânul pentru hrana animalelor, cu pită și slană, iar gura se clătea cu o «felie» de pălincă).

Înălțimile munților erau acoperite cu păduri de foioase din care lemnari pricepuți confecționau mobilă, butoaie, căzi, sau construiau case.

Pășunile sunt pline de flori care fac gustos și gras laptele animalelor ce pasc aceste fânețuri.

Relieful dă posibilitatea să urci culmi domoale cu aspect de dealuri sau să cobori în văi și să mergi prin albia râului cu apa clară și rece. Dacă îți plac peșterile, poți coborî la Scărișoara sau Peștera Ursului sau să vezi cascada Vălul Miresei, lângă care cresc multe tufe de fragi și zmeuriș.

Dacă vrei un pic de adrenalină, parcurgi Cheile Turzii, pe jos, sau Valea Dracului, cu mașina.

La Ciucea dai de un castel care reprezintă un monument de cultură și eleganță (casa memorială Octavian Goga).

Pentru odihnă și recreere sunt stațiuni turistice: Stâna de Vale, Beliș-Fântânelor, dar și sate turistice ca Sân Crai.

Restaurant în stațunea Beliș-Fântânelor (Jud. Cluj)

Drumul Iancului îți amintește de Horia Cloșca și Crișan, dar și de Avram Iancu, «Craicul Munților», cum era denumit de moșii lui dragi. La mormântului de la Țebea în fiecare vară se adună mii de oameni care ascultă cântecele lui Dumitru Fărcaș, ale lui Nicolae Furdui Iancu, Sava Negrean Brudașcu, Florica Zaha.

Șoseaua peste baraj duce la Câmpeni (Drumul Iancului).

Locuitorii se iau la întrecere: Cine are cea mai frumoasă gospodărie, cele mai multe animale, cel mai gras porc (slana trebuie să fie de un lat de palmă), cea mai bună pălincă...

Frumusețea locurilor s-a imprimat în frumusețea oamenilor, a portului, a vorbei, a dansurilor și a cântecelor.

Mărul plin de fructe

Arhitectură moțească veche

Ulița satului

BIBLIOGRAFIE

ro.wikipedia.org/wiki/Țara_Moșilor

BRAȘOVUL ARTISTIC ȘI ȘTIINȚIFIC

BRAȘOV – A DOUA MEA DRAGOSTE

Brașovul e o artă
 A României noastre,
 Cu munții înalți, frumoși,
 Ce îți fură privirea.
 Brașovul este, și așa va rămâne,
 A doua dragoste ce o cunosc pe lume.
 În «Piața Sfatului» porumbeii te înveselesc,
 În «Biserica Neagră» obiectele te uimesc,
 Te întorc în istorie, te fac să-nțelegi mai bine
 Ce-au înfăptuit strămoșii, din veacuri până astăzi,
 Rămâne pentru tine, ca să îți fie bine.
 Cum urci în sus pe Tâmpa, privind ușor înapoi,
 Vezi orașul și priveliști noi.
 Mergi în vacanță în România,
 Brașovul e orașul ce îl poți vizita.
 Cutreierând munții, te vei îndrăgosti,
 Nu o să mai vrei să pleci, ci-acolo să rămâi.
 Românie, din întreaga lume,
 Tu ești cea mai frumoasă!
 Ai multe peisaje ce sunt miraculoase.

Elena HARHĂȚĂ - clasa a XII-a H

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

BRAȘOVUL TURISTIC

Situat în inima țării, la răscrucea tuturor drumurilor, Brașovul este orașul care atrage cei mai mulți turiști. Fie că sunt grupuri organizate, cazate la marile hoteluri din oraș și la cele din Poiana Brașov, turiști aflați în tranzit, care caută pensiunile mici și cochete din centrul istoric, fie că sunt români veniți pentru câteva zile la rudele din Brașov, ori vizitatori din străinătate, aduși cu autocarele pentru un tur de o zi, toți asediază acest frumos oraș bătrân, în orice perioadă a anului.

Aici viața este curată, plină de culoare, gust și aromă, relaxarea fiind maximă, iar mulțumirea deplină. Ai tot ce ți-ai putut dori: puritatea aerului și răcoarea munților, frumusețea clădirilor și monumentelor medievale bine întreținute, confortul spațiilor de cazare, ospitalitatea restaurantelor cu specific, varietatea și abundența locurilor pentru cumpărături. Nu există, la această oră, date statistice care să ateste oficial faptul că Brașovul a primit, anul acesta, cel mai mare număr de turiști, dar este suficient să vizitezi acest oraș pentru câteva zile, pentru a te lămuri: indiferent dacă este zi de week-end sau din timpul săptămânii, vară sau iarnă, soare sau ploaie, turiștii sunt ca un furnicar pe străzile și în piețele din centrul vechi. Potrivit centrului de informații turistice din Brașov, numărul lor crește în fiecare zi, mereu deschizându-și porțile înca o pensiune, mini-hotel sau o vilă turistică. Concurența e bună și în acest domeniu, firește, astfel încât turiștii au la dispoziție camere cu tarife în funcție de confort și utilități.

Zilnic pătrund în Brașov între cinci și zece mii de vizitatori (conform estimărilor primăriei) care se adaugă deja celor aflați în sejur. Totul este vizibil, mai ales seara, în centru, atunci când străzile pietonale arată ca pasajele de la metrou în orele de vârf.

Brașovul are sezon turistic tot anul și este unul din puținele locuri ale României în care te bucuri că ești în vacanță, indiferent de vreme. Orașul este la fel de frumos și când strălucește soarele, și când tună și fulgeră, și când ninge, fiind atrăgător și ziua, și noaptea.

Brașovul sărbătorește anul acesta 770 de ani de atestare documentară. Inițial a fost menționat sub numele de «Coroana», devenind rapid (datorită situației și bunelor legături cu Valahia și Moldova) unul dintre cele mai importante centre urbane economice și culturale ale Transilvaniei. De-a lungul anilor s-au ridicat nenumărate construcții, care au devenit în timp monumente și puncte de atracție turistică.

Adina Mădălina IOVIȚĂ - clasa a XI-a D

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

SIBIUL ISTORIC ȘI TURISTIC

SIBIU – UN ORAȘ MEDIEVAL

Sibiul, un oraș atât de frumos, atât de curat, îți rămâne întipărit în minte. Ca o primă impresie, acest oraș îți impune dornica de a-l vizita, oricând ai ocazia.

Situat la aproximativ 100 km de faimosul Transfăgărășanul, Sibiul a reprezentat și reprezintă unul dintre cele mai importante orașe din tot ținutul Transilvaniei. Această urbe uimitoare este plină de obiective turistice și locuri ce trebuie vizitate, majoritatea fiind concentrate în centrul istoric al orașului și în jurul acestuia.

Este nevoie de o pereche de încălțăminte comodă pentru a putea străbate partea istorică și a respira aerul medieval, ce vă va învălui încă după primii pași. De fiecare dată când aveți ocazia de a vizita îndrăgitul «burg», vă veți îndrăgosti pe loc de acest oraș medieval.

Viorel Mihai MANOLE - clasa a XI-a D

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

SIBIU – ORAȘUL CULTURAL AL TRANSILVANIEI

Sibiul reprezintă un semnificativ centru istoric remarcându-se prin multiple oficii și locații foarte valoroase din punct de vedere istoric.

Probabil, cea mai semnificativă latură a Sibiului o reprezintă cultura datorită tradițiilor seculare și patrimoniului cultural artistic pe care orașul și zona din mărginime îl dețin.

Sibiul deține în prezent o impresionantă bază culturală formată din 2 teatre, o filarmonică, un cinematograful, 5 biblioteci, 5 centre culturale, 6 institute culturale diverse precum și 10 muzee.

În decursul anului, Sibiul este gazda a numeroase evenimente culturale: Festivalul Internațional de Teatru (reprezentări pentru S-E Europei).

Programul «Sibiu - Capitala Culturală Europeană» a însemnat pentru Sibiu, pe lângă recunoașterea foarte mare pe plan național, european și un câștig din punct de vedere turistic, practic un brand unanim cunoscut pe harta turistică a Europei.

Orașul Sibiu este situat în partea sudică a Transilvaniei, pe râul Cibin (45`47` Nord și 24`05` Sud), relativ apropiat de centrul geografic al României. Este așezat în depresiunea Cibinului, într-o zonă de câmpie montană și coliniară.

Ana-Maria IVĂNOAIA - clasa a XI-a D

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

CRAIOVA – CAPITALA OLTENIEI

Craiova este reședința județului Dolj, fiind numită și capitala Olteniei. La ultimul recensământ din 2011 orașul avea 269 506 locuitori.

Municipiul Craiova este situat în sudul României, pe malul stâng al Jiului, orașul făcând parte din Câmpia Română, mai precis, din Câmpia Olteniei care se întinde între Dunăre, Olt și Podișul Getic, fiind străbătută prin mijloc de Valea Jiului. Urbea este așezată în centrul Olteniei, la 220 km de București și 68 km de Dunăre.

Craiova este un oraș cu numeroase clădiri vechi: biserici, case și palate boierești sau alte construcții laice.

Biserica Madona Dudu, catedrala Maicii Domnului, este un adevărat loc de pelerinaj. Ridicată între anii 1750-1756, biserica a fost refăcută în 1844 după ce a fost distrusă de cutremurul din 1831. Pictura bisericii a fost realizată de cunoscutul Gheorghe Tătărescu. Biserica a fost numită astfel după icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului care, spune legenda, ar fi fost construită într-un dud unde ulterior a fost construit altarul.

Casa Băniei este cea mai veche clădire laică existentă astăzi în oraș, datând din anul 1699, după aprecierile istoricilor de artă. Refacută de Constantin Brâncoveanu, aceasta are două nivele, cu camere din cărămidă la parter, cu camere și cerdace la etaj. Aici se aduna divanul Craiovei.

Ștefania-Andreea COZMA - clasa a X-a D

Îndrumător: **prof. dr. Petru ISTRATE**

Editor și redactor șef: prof. Irina Erdic

Redactor șef adjunct: Director, prof. Liana Dolores Voinea

Redactor și consilier editorial: prof. dr. Petru Istrate

Coperta și concepția grafică: prof. Irina Erdic

Web design și promovare online: ing. Adrian Luca

Colegiul Tehnic „Ioan C. Ștefănescu”, Iași

A(p)titudini

Nr. 9: Orașe. Localități. Denumiri geografice.

http://www.colegiulstefanescu.ro/revista/revista_nr_9.pdf

ISSN 2248 – 2083

ISSN – L = 2248 – 2083

Decembrie, 2014